

IMPACTE DE LES ESTACIONS DE MUNTANYA SOBRE EL TERRITORI

Impacte de les estacions de muntanya de Catalunya

Per estimar l'impacte econòmic del sector, es diferencia entre el Valor Afegit Brut (VAB) generat per l'estació i aquell generat pels esquiadors a través de la seva despesa en altres serveis de l'àrea d'influència de l'estació.

El VAB generat per l'estació conté, d'una banda, els seus ingressos menys els seus consums d'explotació (VAB directe) i, de l'altra, el VAB que generen els seus proveïdors a partir dels ingressos que els genera la despesa de l'estació, així com el VAB que genera la despesa de l'estació sobre la resta de l'economia, més enllà dels proveïdors. Aquests darrers conformen el VAB indirecte de l'estació i s'estimen en base als coeficients de relació Ingressos-VAB del sector de cada proveïdor i aplicant el multiplicador de VAB de cada sector, respectivament. Els coeficients, que provenen de les taules del Marc Input-Output de Catalunya (MIOC), es poden consultar en l'Annex 4.1.

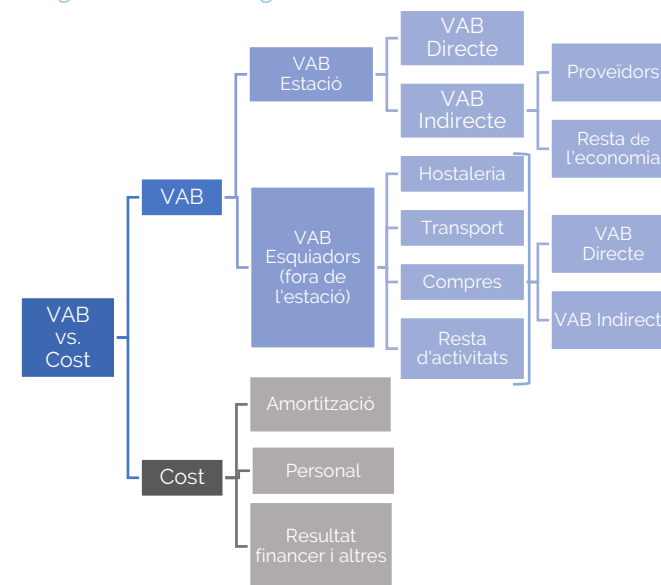
El VAB generat pels esquiadors s'estima multiplicant la despesa dels esquiadors (excloent forfait) pels coeficients Ingrés-VAB, en el cas del VAB directe, i pels multiplicadors del VAB, per l'indirecte, d'aquells sectors on els esquiadors han realitzat la seva despesa.

No s'ha tingut en compte l'impacte induït dels treballadors de les estacions per limitacions en la informació disponible.

Pel que fa als costos, es tenen en compte aquells costos d'explotació que no s'han considerat ja en el càlcul del VAB directe de l'estació (amortització i personal), així com els resultats financers i altres resultats de les estacions.

Tot i que va més enllà de l'objectiu d'aquest apartat, que és el de realitzar una comparativa en els mateixos termes per a totes les estacions, una altra visió interessant per a futurs estudis cost-benefici consistiria en considerar com a cost la despesa pública. En aquest escenari, computarien com a impacte l'impost de societats generat pels beneficis de les tres estacions privades, i com a despesa les subvencions rebudes per les estacions així com els resultats negatius.

Fluxograma metodològic



Font: Elaboració pròpia.

1. Estacions d'esquí alpí

1.1 VAB generat per les estacions

Per tal d'estimar el Valor Afegit Brut generat per les estacions d'esquí alpí s'ha partit dels comptes de Pèrdues i Guanys de les estacions de l'any 2017¹. El VAB total generat per les estacions s'obté a partir dels següents ítems:

VAB generat de manera directa per les estacions: diferència entre els ingressos de l'activitat i els seus consums intermedis.

VAB generat pels proveïdors de les estacions: tenint en compte que les despeses de l'estació en consums intermedis representen ingressos per als seus proveïdors, s'han utilitzant les taules del Marc Input-Output de Catalunya (2014) per establir la relació entre aquests ingressos i el VAB que generen en funció de la branca sectorial dels proveïdors².

El Marc Input-Output de Catalunya és un sistema d'informació macroeconòmica que té per objectiu efectuar una descripció sistemàtica i detallada del total de l'economia, dels seus components i de les seves relacions amb altres economies. Les últimes taules publicades per IDESCAT (2014), ens permeten conèixer els fluxos de béns i serveis (producció, consum intermedi...) de cada sector i, per tant, les relacions entre ingressos i VAB per sector. A més, els darrers multiplicadors de valor afegit (2011), ens permeten anar més enllà en l'estimació dels impactes indirectes.

VAB generat per les estacions sobre la resta de l'economia: s'apliquen els multiplicadors del Marc Input-Output de Catalunya 2011 per estimar el VAB indirecte generat a partir de cada partida de despesa de les estacions sobre el conjunt de l'economia, deduint-ne el VAB generat pels proveïdors.

S'observa que el VAB generat per l'estació de Baqueira Beret representa pràcticament la meitat del VAB generat per totes les estacions (49,2%).

Estimació del VAB directe i indirecte per cada estació d'esquí alpí l'any 2017 (milers d'euros)

Estació	La Molina	Vall de Núria	Espot i Port A.	Vallter 2000	Tavascan	Boí Taüll	Baqueira	Port C.	Masella	Total
VAB directe estació	2.896	3.596	775	130	-23	3.412	21.813	891	6.484	39.974
VAB prov. estació	1.130	1.001	766	349	43	1.435	4.532	747	1.968	11.971
VAB resta economia	637	548	437	181	23	758	2.349	395	1.054	6.382
Subtotal	4.663	5.145	1.978	660	43	5.605	28.694	2.033	9.506	58.327
% sobre Alpi	8,0%	8,8%	3,4%	1,1%	0,1%	9,6%	49,2%	3,5%	16,3%	100%

Font: Elaboració pròpia a partir dels comptes de pèrdues i guanys de les estacions (any 2017) i del Marc Input-Output de Catalunya (2014 i 2011).

¹Per Boí Taüll s'ha utilitzat el compte de Pèrdues i Guanys del 30/04/2017, ja que és el darrer exercici complet publicat.

²Les equivalències entre partides de despesa i branques d'activitat, relacions Ingressos-VAB i multiplicadors de VAB es poden consultar a l'Annex 4.1.

1.2 VAB generat pels esquiadors

El Valor Afegir Brut generat pels esquiadors de les estacions s'estima a partir de la despesa que aquests realitzen durant la seva estada, excloent forfets.

Per calcular la despesa agregada dels esquiadors de cada estació s'ha multiplicat el respectiu nombre de jornades esquiadors-dia³ per l'estimació de despesa mitjana diària dels seus esquiadors.

Per tal d'estimar la despesa mitjana diària dels esquiadors de cada estació, s'han ponderat les estimacions de despesa de les estacions amb dades actualitzades pel Centre d'Estudis UPF Sports_Lab (2018)⁴ pel rendiment tarifari de cadascuna de les estacions.

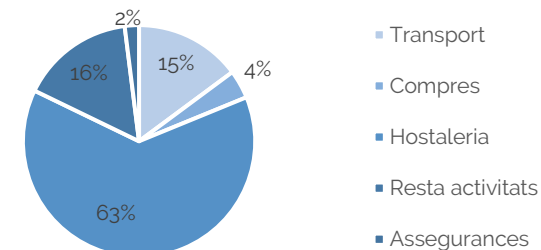
La distribució de la despesa dels esquiadors en les categories "Hosteleria", "Compres", "Transport", "Activitats esportives" i "Assegurances", seguint la mateixa font, permet calcular els ingressos generats per a cada sector i aplicar els coeficients de relació Ingressos-VAB i multiplicadors específics de cada sector.

Així, per a cadascuna de les categories s'ha calculat el VAB directe generat a partir d'aquesta despesa mitjançant les relacions entre ingressos i VAB per branques d'activitat de les taules del Marc Input-Output de Catalunya (MIOC) 2014.

Igualment, s'ha estimat el VAB generat de manera indirecta mitjançant els multiplicadors del MIOC 2011.

³ Es considera "jornades esquiadors-dia" el nombre de dies d'esquí de tots els clients de l'estació, incloent forfets de temporada. Per simplicitat, en la resta del document s'utilitzarà indistintament el terme "jornades esquiades".

Distribució de la despesa dels esquiadors d'alpi



Font: Elaboració pròpia a partir de dades 2018 del Centre d'Estudis UPF Sports_Lab basades en enquestes realitzades per GESOP (temporada 2016/2017).

Baqueira Beret és l'estació amb més jornades esquiades i major despesa mitjana per persona i dia. El VAB generat pels seus esquiadors representa el 55% del VAB que generen tots els esquiadors d'alpi.

La segueixen Masella, amb un 18,7% del VAB dels esquiadors, i la Molina, amb l'11,8%.

Els esquiadors de les tres estacions privades generen el 77,8% del VAB dels esquiadors d'alpi. En canvi, les tres estacions amb menor nombre de jornades esquiades, Tavascan, Vall de Núria i Vallter 2000, generen un VAB entorn al 2% del total.

⁴ Dades 2018 del Centre d'Estudis UPF Sports_Lab basades en enquestes realitzades per GESOP (temporada 2016/2017) a Vall de Núria, La Molina, Espot i Port Ainé.

Despesa total dels esquiadors d'esquí alpí durant la temporada 2017/2018

Estació	La Molina	Vall de Núria	Spot i Port A.	Vallter 2000	Tavascan	Boí-Taüll	Baqueira	Port C.	Masella	Total
Jornades esquiades⁵	380.000	38.400	174.081	42.157	5.754	131.026	887.246	89.500	502.972	2.251.136
Despesa mitjana⁶	119,49€	71,34€	95,64€	100,85€	58,15€	125,04€	238,62€	174,57€	143,36€	171,12€
Despesa total esquiadors (milers d'EUR)	45.406	2.740	16.650	4.251	335	16.384	211.718	15.624	72.104	385.212
% sobre Alpi	11,8%	0,7%	4,3%	1,1%	0,1%	4,3%	55,0%	4,1%	18,7%	100%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades facilitades per l'ACEM (temporada 2017/2018) i dades 2018 del Centre d'Estudis UPF Sports_Lab basades en enquestes realitzades per GESOP (temporada 2016/2017).

Estimació del VAB generat de forma directa i indirecta a partir de la despesa dels esquiadors d'esquí alpí durant la temporada 2017/2018 (milers d'euros)

Estació	La Molina	Vall de Núria	Spot i Port A.	Vallter 2000	Tavascan	Boí-Taüll	Baqueira	Port C.	Masella	Total
VAB directe esquiadors	24.770	1.495	9.083	2.319	183	8.938	115.498	8.523	39.335	210.144
VAB indirecte esquiadors	12.151	733	4.455	1.138	89	4.384	56.653	4.181	19.294	103.078
Subtotal	36.921	2.228	13.538	3.457	272	13.322	172.151	12.704	58.629	313.222
% sobre Alpi	11,8%	0,7%	4,3%	1,1%	0,1%	4,3%	55,0%	4,1%	18,7%	100%

Font: Elaboració pròpia a partir del Marc Input-Output de Catalunya (2014 i 2011).

⁵Inclou forfet de temporada.

⁶Despesa mitjana per persona i dia. No inclou despesa en forfet.

1.3 VAB total i ingressos

L'impacte de les estacions d'esquí alpí sobre el territori es situa als **5,3 euros per cada euro ingressat**.

La Molina és l'estació amb la millor relació d'impacte per euro ingressat (6,51), seguida de Baqueira Beret (6,23) i Masella (5,91).

Impacte de les estacions d'esquí alpí en relació als ingressos, 2017 (milers d'euros)

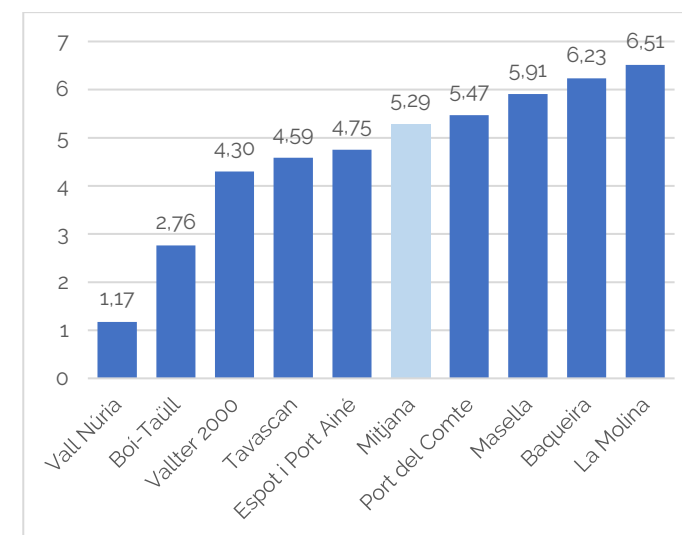
Estació	Impacte (Total)	Ingressos (Total)	Impacte/Ingressos
La Molina	41.584	6.389	6,51
Vall de Núria	7.373	6.279	1,17
Espot i Port Ainé	15.516	3.266	4,75
Vallter 2000	4.117	958	4,30
Tavascan	390	85	4,59
Boi Taüll	18.927	6.859	2,76
Baqueira	200.845	32.231	6,23
Port del Comte	14.737	2.696	5,47
Masella	68.135	11.532	5,91
Total	371.624	70.295	5,29

Font: Elaboració pròpia.

Port del Comte i Espot i Port Ainé tenen un rati similar, proper a la mitjana (5,29).

El rati més baix és el de Vall de Núria (1,17). Cal tenir present que aquesta estació té un nombre de jornades esquiates molt baix en relació als seus ingressos anuals i, per tant, el VAB generat pels seus esquiadors és molt menor que el d'estacions amb un nivell d'ingressos similar.

Relació Impacte/ingressos de les estacions d'esquí alpí, 2017



Font: Elaboració pròpia.

2. Estacions d'esquí nòrdic

2.1 VAB generat per les estacions

Per estimar el VAB generat per les estacions d'esquí nòrdic, també s'ha partit dels comptes de Pèrdues i Guanys de les estacions de l'any 2017. Tanmateix, no es disposa d'aquesta informació per les estacions de Guils i Virós - Vallferrera.

Per les estacions d'Aransa, Lles de Cerdanya, Sant Joan de l'Erm i Tuixent - La Vansa, s'ha seguit la mateixa metodologia que per les d'esquí alpí. Tanmateix, en no disposar de les dades desagregades pels consums intermedis, s'ha aplicat la mitjana de les relacions entre ingressos i VAB de les estacions per les que sí que es disposa, ponderada pel pes de les seves despeses en consums intermedis.

L'estació que més VAB genera és Sant Joan de l'Erm (36,1% del VAB de les estacions de nòrdic), seguida de prop per Lles de Cerdanya (31,8%).

Estimació del VAB directe i indirecte per les estacions d'esquí nòrdic l'any 2017 (milers d'euros)

Estació	Aransa	Lles	St. Joan	Tuixent	Total
VAB directe estació	67	190	229	97	583
VAB prov. estació	38	82	84	63	267
VAB resta economia	20	43	44	33	140
Subtotal	125	315	357	193	990
% sobre Nòrdic	12,6%	31,8%	36,1%	19,5%	100%

Font: Elaboració pròpia a partir dels comptes de pèrdues i guanys (2017) i del MIOC (2014 i 2011). Tavascan s'ha computat entre les estacions d'alpí i no es disposa de dades de Guils ni Virós-Vallferrera.

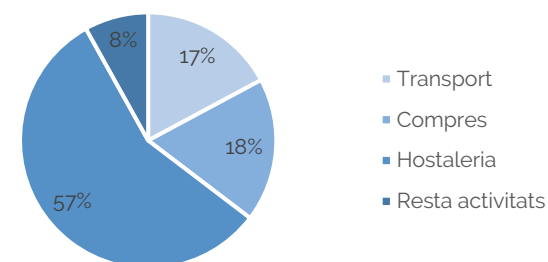
2.2 VAB generat pels esquiadors

El VAB generat pels esquiadors de les estacions d'esquí nòrdic també s'obté a partir d'una estimació de la despesa que aquests realitzen durant la seva estada (excloent forfet).

Per calcular aquesta despesa s'ha multiplicat el nombre de jornades esquiades de cada estació per la despesa mitjana per persona de l'*Estudi sociològic i de valoració de les estacions d'esquí nòrdic de Catalunya, Temporada 2017/2018* (49,23 EUR).

Aquesta despesa s'ha distribuït en les categories "Hostaleria", "Compres", "Transport" i "Resta d'activitats" aplicant els percentatges de distribució de despesa específics dels esquiadors de nòrdic detallats en el *Pla Estratègic del Turisme de Neu a Catalunya Fase I: Diagnosi del Sector* (2004).

Distribució de la despesa dels esquiadors de nòrdic



Font: Elaboració pròpia a partir de dades del *Pla Estratègic del Turisme de Neu a Catalunya 2004* (ACEM).

Per a cadascuna de les categories s'ha calculat el VAB generat a partir d'aquesta despesa mitjançant les relacions entre ingressos i VAB per branques d'activitat de les taules del Marc Input-Output de Catalunya 2014. Igualment, s'ha calculat el VAB generat de manera indirecta mitjançant els multiplicadors del MIOC 2011.

L'estació que concentra la major part del VAB generat per la despesa dels esquiadors de nòrdic és Tuixent - La Vansa (27%), seguida de prop per Lles de Cerdanya (21,5%) i Guils (20,9%).

Virós - Vallferrera va ser l'estació amb menor nombre de visitants la temporada 2017/2018.

Despesa total dels esquiadors d'esquí nòrdic durant la temporada 2017/2018 (milers d'euros)

Estació	Aransa	Lles	St. Joan	Tuixent	Tavascan	Guils	Virós	Total
Jornades esquiades	9.069	16.267	11.816	20.459	1.933	15.823	379	75.746
Despesa esquiadors (milers d'EUR)	429	769	558	967	91	748	18	3.580
% sobre Nòrdic	12,0%	21,5%	15,6%	27,0%	2,6%	20,9%	0,5%	100%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades facilitades per l'ACEM (temporada 2017/2018) i l'Estudi sociològic i de valoració de les estacions d'esquí nòrdic de Catalunya, Temporada 2017/2018.

Estimació del VAB generat de forma directa i indirecta a partir de la despesa dels esquiadors d'esquí nòrdic durant la temporada 2017/2018 (milers d'euros)

Estació	Aransa	Lles	St. Joan	Tuixent	Tavascan	Guils	Virós	Total
VAB directe esquiadors	235	422	307	531	50	411	10	1.966
VAB indirecte esquiadors	116	207	150	260	25	201	5	964
Subtotal	351	629	457	791	75	612	15	2.930
% sobre Nòrdic	12,0%	21,5%	15,6%	27,0%	2,6%	20,9%	0,5%	100%

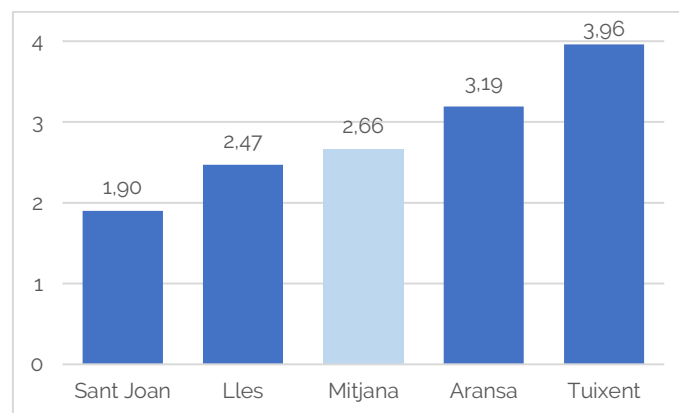
Font: Elaboració pròpia a partir del Marc Input-Output de Catalunya (2014 i 2011).

2.3 VAB total i ingressos

Les estacions de nòrdic generen prop de **3 euros d'impacte per cada euro ingressat**, essent Tuixent - La Vansa l'estació que més impacte genera, el doble de la darrera, Sant Joan de l'Erm.

Impacte de les estacions d'esquí nòrdic en relació als seus ingressos, 2017 (milers d'euros)

Estació	Impacte (Total)	Ingressos (Total)	Impacte/Ingressos
Aransa	476	149	3,19
Lles	944	382	2,47
Sant Joan de l'Erm	814	429	1,90
Tuixent	984	248	3,96
Total	3.218	1.208	2,66



Font: Elaboració pròpia. No inclou Guils ni Virós per manca de dades. Tavascan ha estat inclosa en el càlcul del VAB total del subapartat 1.3.

Anàlisi cost-benefici de les estacions de muntanya de Catalunya

1. Estacions d'esquí alpi

1.1 Cost de les estacions

Deixant de banda les despeses en consums intermedis, que ja han estat considerades per calcular el VAB directe de les estacions, la taula següent recull la suma dels costos corresponents al personal, amortitzacions, resultat financer i altres resultats de cada estació.

Com és d'esperar, considerant el seu domini esquiable i nombre d'esquiadors, Baqueira Beret és l'estació amb major cost i representa el 36,1% del cost agregat de totes les estacions.

Cost de les estacions d'esquí alpi 2017 (milers d'euros)

Estació	Costos no explotació	% sobre Alpi
La Molina	-5.688	14,0%
Vall de Núria	-6.666	16,4%
Esport i Port Ainé	-3.093	7,6%
Vallter 2000	-1.071	2,6%
Tavascan	-177	0,4%
Boí Taüll	-5.171	12,7%
Baqueira	-14.661	36,1%
Port del Comte	-611	1,5%
Masella	-3.434	8,5%
Total	-40.572	100%

Font: Elaboració pròpia a partir dels comptes de Pèrdues i Guanys de les estacions per l'any 2017.

⁷L'estació de Tavascan s'analitza en aquest subapartat, tot i tractar-se d'una estació d'esquí alpi i nòrdic, ja que la majoria dels seus esquiadors són d'esquí

1.2 Anàlisi Cost-Benefici

Les estacions d'esquí alpi generen un impacte econòmic important sobre el territori, situant-se per sobre dels **9 euros per cada euro de cost de les estacions**.

D'entre les estacions públiques, la Molina és la que genera un major impacte en relació als seus costos (7,3). Tot i no ser l'estació amb major VAB generat per la pròpia estació, és la que compta amb més jornades esquiables (380.000) i el major VAB generat pels seus esquiadors, amb un impacte total de 41,6 milions d'euros.

En segon lloc trobem Esport i Port Ainé (5,02), que es consideren conjuntament ja que compten amb estats financers agregats.

En canvi, les estacions de Tavascan⁷ i Vall de Núria són les estacions que menys impacte generen en relació als seus costos. Es tracta de les estacions amb menor nombre de jornades esquiables (5.754 i 38.400 respectivament) i, per tant, amb menor VAB generat pels esquiadors. En el cas de Tavascan, a més, la seva despesa en consums intermedis supera els ingressos de l'activitat en 23 milions d'euros, neutralitzant l'impacte del VAB generat de manera indirecta per l'estació, que té el mateix volum.

Tot i que el VAB total generat per Vall de Núria és superior al de Vallter 2000, que té més jornades esquiables però menys ingressos, el rati de Vallter 2000 és major perquè les despeses en personal i amortització de Vall de Núria són molt elevades en relació al seu nombre de jornades esquiables degut a que incorporen el cremallera.

Vallter 2000 té un rati molt similar al de Boí-Taüll tot i tenir un impacte molt inferior als 18,9 milions d'euros de Boí-Taüll, ja que tant l'impacte com les despeses de Boí-Taüll són cinc cops els de Vallter 2000.

alpi. El seu impacte total inclou: el VAB generat per l'estació en conjunt, el VAB generat pels esquiadors d'esquí alpi detallat en el subapartat 1.2, i el VAB generat pels esquiadors de nòrdic, detallat en el subapartat 2.2.

Entre les estacions privades els ratis són més elevats, essent Port del Comte l'estació amb el rati més alt (24,12 euros d'impacte per euro de despesa). Tot i que l'impacte d'aquesta estació és moderat, fins i tot per sota d'estacions amb ratis molt inferiors, com Boí Taüll o Espot i Port Ainé, es tracta de l'estació amb menys despeses de personal i amortització després de Tavascan.

Tot i que Baqueira és l'estació que genera major VAB total, al voltant dels 200 milions d'euros, és també l'estació amb més despeses de personal i amortització.

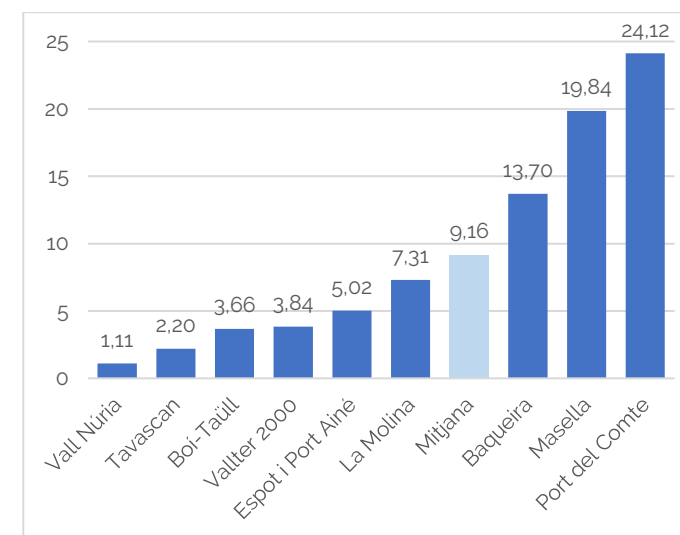
Per últim, Masella genera un impacte de prop de 68 milions d'euros, el 34% de l'impacte de Baqueira, amb el 23% dels seus costos (sense consums intermedis), resultant en un rati d'impacte/cost més elevat.

Impacte de les estacions d'esquí alpi en relació al seu cost, 2017 (milers d'euros)

Estació	Impacte (Total)	Costos no explotació	Impacte/Cost
La Molina	41.584	-5.688	7,31
Vall de Núria	7.373	-6.666	1,11
Espot i Port Ainé	15.516	-3.093	5,02
Vallter 2000	4.117	-1.071	3,84
Tavascan	390	-177	2,20
Boí Taüll	18.927	-5.171	3,66
Baqueira	200.845	-14.661	13,70
Port del Comte	14.737	-611	24,12
Masella	68.135	-3.434	19,84
Total	371.674	-40.572	9,16

Font: Elaboració pròpia.

Relació Cost-Benefici de les estacions d'esquí alpi, 2017



Font: Elaboració pròpia.

2. Estacions d'esquí nòrdic

2.1 Cost de les estacions

Deixant de banda de les despeses en consums intermedis, que ja han estat considerades per calcular el VAB directe, la taula següent recull la suma dels costos corresponents al personal, amortitzacions, resultat financer i altres resultats de cada estació.

L'estació de Sant Joan de l'Erm concentra el 37% dels costos de les quatre estacions de nòrdic. Cal tenir en compte que aquesta estació compta amb un refugi que opera al llarg de l'any i també produeix neu a petita escala.

Cost de les estacions d'esquí nòrdic 2017 (milers d'euros)

Estació	Costos no explotació	% sobre Nòrdic
Aransa	-57	11,3%
Lles	-160	31,9%
Sant Joan de l'Erm	-185	37,0%
Tuixent	-99	19,8%
Total	-500	100%

Font: Elaboració pròpia a partir dels comptes de Pèrdues i Guanys de les estacions per l'any 2017. No inclou Guils ni Virós per manca de dades.

2.2 Anàlisi Cost-Benefici

Les estacions d'esquí nòrdic generen un impacte econòmic de **6,4 euros per cada euro de cost de les estacions**.

S'observa que la dispersió dels ratis entre les estacions d'esquí nòrdic no és tan alta com entre les estacions d'esquí alpí.

Tuixent - La Vansa és l'estació de nòrdic que més impacte genera en relació als seus costos. Tot i ser la tercera en termes de VAB generat per l'estació, es tracta de l'estació amb més jornades esquiadades i major VAB generat pels esquiadors. Això la situa com a primera estació en impacte total. A més, els seus costos només representen el 19,8% dels costos de les quatre estacions analitzades.

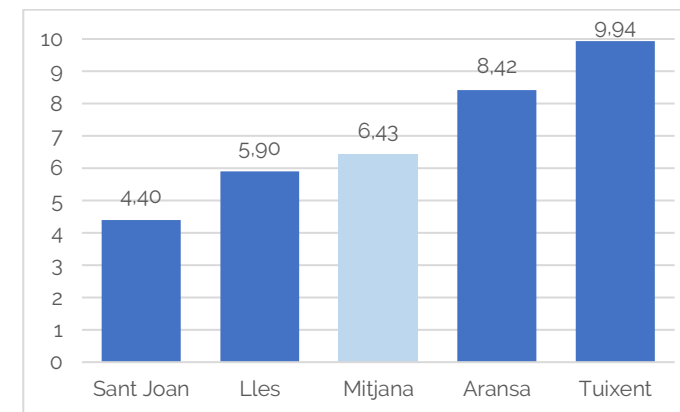
L'estació de Sant Joan de l'Erm és la que té el cost més alt entre les estacions d'esquí nòrdic i, tot i tenir un impacte similar al de Tuixent, és l'estació que menys impacte genera en relació als seus costos.

Impacte de les estacions d'esquí nòrdic en relació al seu cost, 2017 (milers d'euros)

Estació	Impacte (Total)	Costos no explotació	Impacte/Cost
Aransa	476	-57	8,42
Lles	944	-160	5,90
St. Joan de l'Erm	814	-185	4,40
Tuixent	984	-99	9,94
Total	3.218	-500	6,43

Font: Elaboració pròpia. No inclou Guils ni Virós per manca de dades. Tavascan ha estat inclosa a l'Anàlisi Cost-Benefici de les estacions d'esquí alpí.

Relació Cost-Benefici de les estacions d'esquí nòrdic, 2017



Font: Elaboració pròpia. No inclou Guils ni Virós per manca de dades. Tavascan ha estat inclosa a l'Anàlisi Cost-Benefici de les estacions d'esquí alpí.

Impacte socioeconòmic de les estacions de muntanya sobre el territori

1. Context territorial

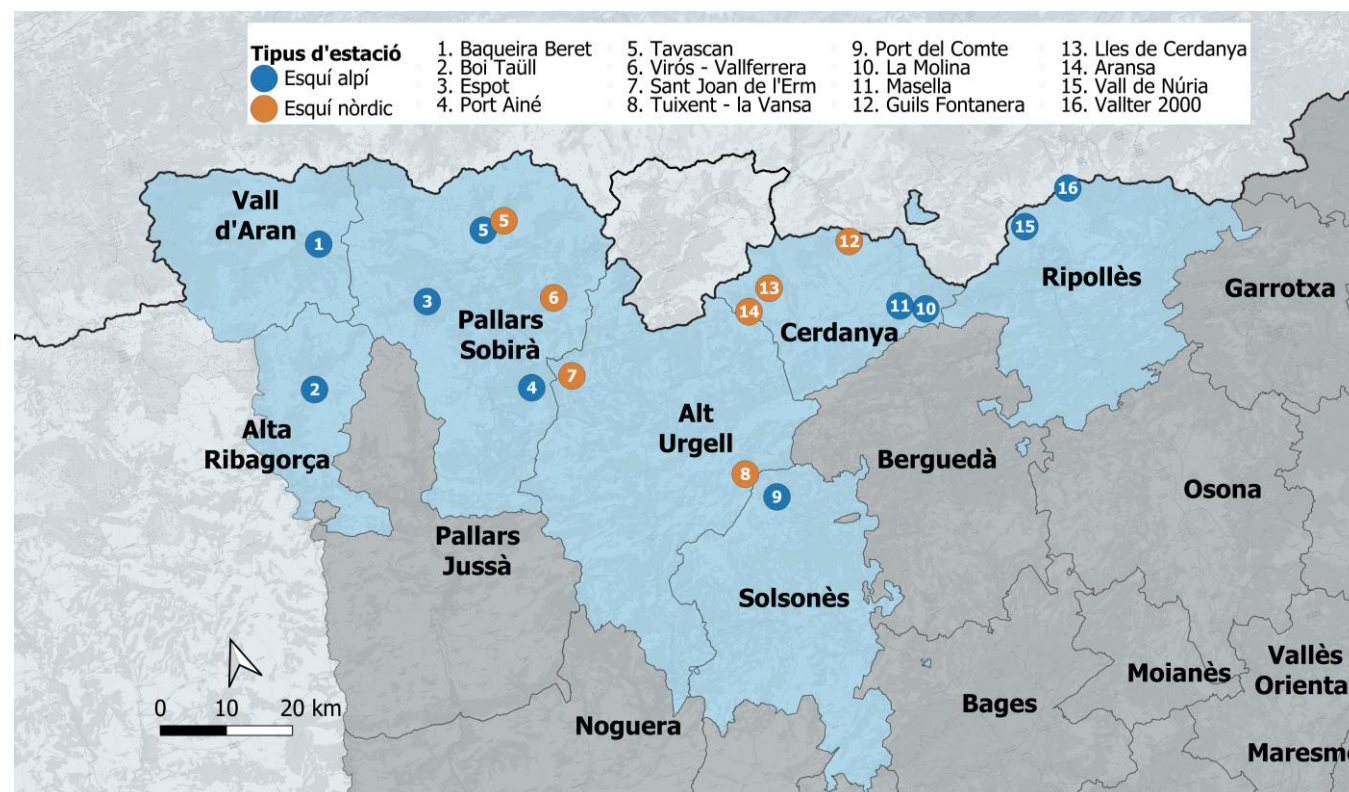
Les estacions de muntanya de Catalunya es troben a les comarques de la Vall d'Aran, l'Alta Ribagorça, el Pallars Sobirà, l'Alt Urgell, el Solsonès, la Cerdanya i el Ripollès. Totes elles comparteixen característiques geogràfiques i socioeconòmiques i la seva estructura productiva i demogràfica s'han vist influenciades per l'activitat

generada per les estacions de muntanya en les darreres dècades.

En el futur, caldrà considerar també l'impacte de la Molina sobre el Berguedà gràcies al nou telecadira de Coll de Pal.

En aquest apartat s'analitzen els principals indicadors que recullen aquesta influència i, per més detall sobre les comarques, es poden consultar les fitxes d'emmarcament territorial de l'Annex 4.2.

Comarques amb estacions de muntanya



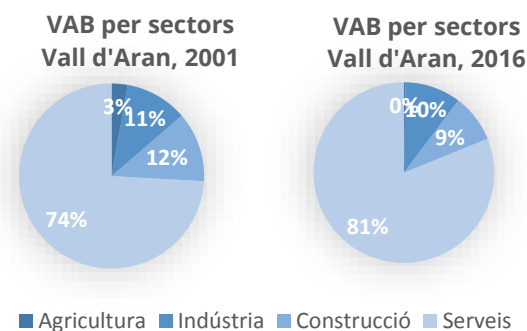
Font: Elaboració pròpia.

2. Vall d'Aran

La Vall d'Aran compta amb l'estació d'esquí alpí de Baqueira Beret, que genera un impacte total de 200,8 milions d'euros. En relació al VAB de la comarca (any 2016) representa el 63,2%⁸.

Entre les comarques analitzades, la Vall d'Aran és la comarca on els serveis tenen un major pes respecte als altres sectors. El seu pes ha incrementat en 7 punts percentuals (p.p.) entre el 2001 i el 2016.

Distribució del VAB per sectors, 2001-2016



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

L'any 2018 a la Vall d'Aran hi resideixen 9.983 persones, un 64% més que al 1965, any següent a l'obertura de l'estació. Si tenim en compte que el saldo resultant de les entrades de població no resident al municipi i les sortides de població resident al municipi, mesurat en mitjana anual de persones per dia (equivalència a temps complet anual o ETCA) pel mateix any és de 2.488 persones, el rati entre la població ETCA (12.471 persones) i la població resident situa la comarca en la segona posició entre les comarques catalanes. Aquest

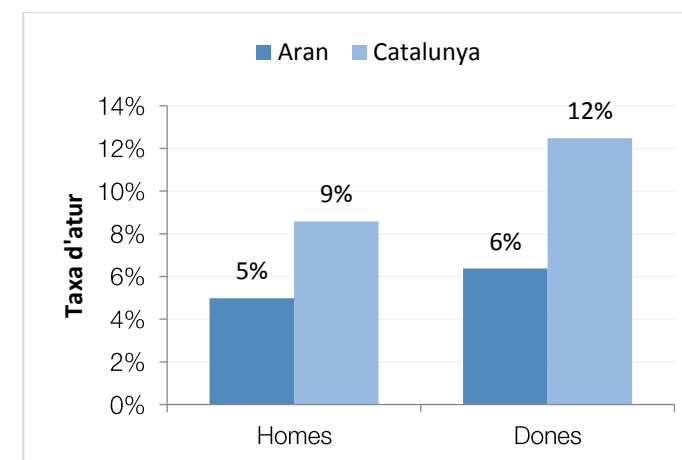
⁸Totes les dades citades en aquest apartat provenen d'Idescat.

índex ens indica que, tot i considerar les sortides de la població resident a la comarca, les entrades de població no resident són prou nombroses com per fer que la població de la comarca durant l'any sigui un 25% superior a la seva població resident.

L'índex d'envelliment de la Vall d'Aran és de 98,8 l'any 2018, inferior al del conjunt de Catalunya (119,3) i al del Pallars Jussà (204,2), la comarca catalana més propera a la Vall d'Aran sense estació de muntanya.

La població activa de la comarca per l'any 2018 és de 5.347 persones (2.919 homes i 2.428 dones) i la taxa d'atur, tant per homes com per dones, és més baixa que la taxa d'atur catalana.

Taxa d'atur per sexe, 2018

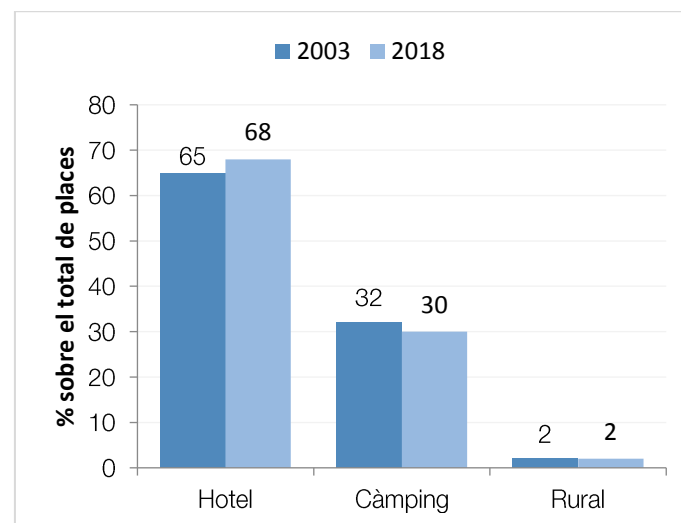


Font: Elaboració pròpia a partir de projeccions de l'IDESCAT.

Entre 2001 i 2016, la Renda Familiar Disponible Bruta de la comarca -ingressos de què disposen els residents per destinar-los al consum o a l'estalvi- ha augmentat un 8%, situant-se en 139 milions d'euros l'any 2016.

En els últims quinze anys el nombre de places d'allotjament turístic de la comarca han augmentat un 28% i l'any 2018 la Vall d'Aran compta amb 10.157 places, principalment en establiments hotelers. La distribució d'aquestes places entre els diferents tipus d'allotjament s'ha mantingut bastant estable tot i que l'increment ha estat més pronunciat en les places d'establiments hotelers.

Distribució de les places en allotjaments turístics, 2003-2018



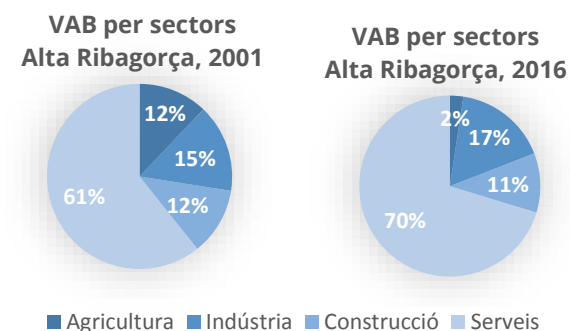
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

3. Alta Ribagorça

L'Alta Ribagorça compta amb l'estació d'esquí alpí de Boí-Taüll. El Valor Afegit Brut total generat gràcies a l'estació l'any 2017 va ser de 18,9 milions d'euros, que equivalen al 20,9% del VAB de la comarca per l'any 2016.

L'Alta Ribagorça presenta un augment considerable del pes dels Serveis en el seu VAB, el qual incrementa en 9 p.p. entre 2001 i 2016.

Distribució del VAB per sectors, 2001-2016



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

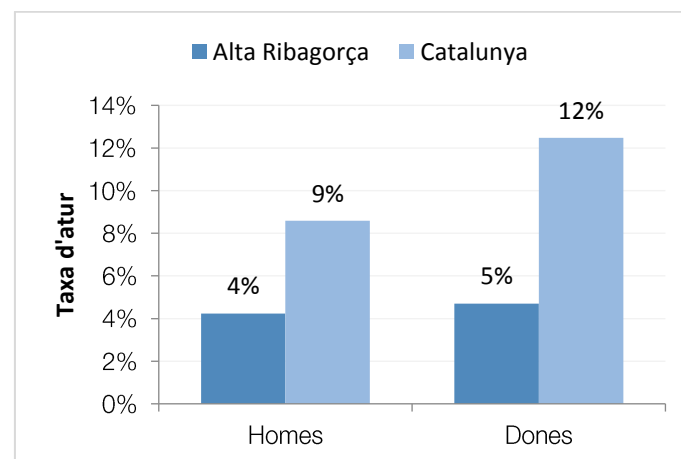
L'any 2018 la població resident de l'Alta Ribagorça és de 3.774 persones, un 15% més que al 1991, any següent a l'obertura de l'estació. Si tenim en compte que el saldo resultant de les entrades de població no resident al municipi i les sortides de població resident al municipi, mesurat en mitjana anual de persones per dia (equivalència a temps complet anual o ETCA) pel mateix any és de 926 persones, el rati entre la població ETCA (4.700 persones) i la població resident situa la comarca en la tercera posició entre les comarques catalanes.

Aquest índex ens indica que, tot i considerar les sortides de la població resident a la comarca, les entrades de població no resident són prou nombroses com per fer que la població de la comarca durant l'any sigui un 25% superior a la seva població resident.

L'índex d'envelliment de l'Alta Ribagorça és de 158,2 l'any 2018, inferior al del Pallars Jussà (204,2), la comarca catalana més propera sense estació de muntanya.

La població activa de la comarca per l'any 2018 és de 2.038 persones (1.141 homes i 897 dones) i la taxa d'atur, tant per homes com per dones, és més baixa que la taxa d'atur catalana.

Taxa d'atur per sexe, 2018

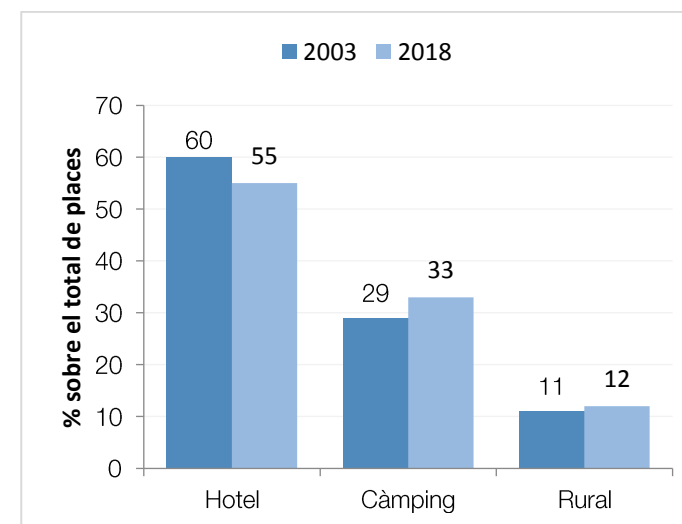


Font: Elaboració pròpia a partir de projeccions de l'IDESCAT.

Entre 2001 i 2016, la Renda Familiar Disponible Bruta de la comarca - ingressos de què disposen els residents per destinar-los al consum o a l'estalvi - ha augmentat un 17%, situant-se en 59,6 milions d'euros l'any 2016.

En els últims quinze anys el nombre de places d'allotjament turístic de la comarca han augmentat un 2% i l'any 2018 l'Alta Ribagorça compta amb 3.289 places, principalment en establiments hotelers. La proporció de places en establiments hotelers és 5 p.p. menor respecte al 2003.

Distribució de les places en allotjaments turístics, 2003-2018



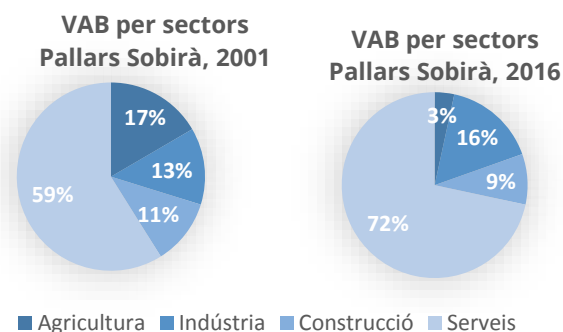
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

4. Pallars Sobirà

Al Pallars Sobirà hi trobem les estacions d'Esport i Port Ainé, d'esquí alpí, l'estació de Tavascan, d'alpí i nòrdic, i Virós - Vall Ferrera, d'esquí nòrdic. Aquestes estacions combinades tenen un impacte de 16 milions d'euros que representa el 10,7% del VAB de la comarca.

L'estructura productiva de la comarca ha tendit cap als serveis entre 2001 i 2016, que han augmentat el seu pes en 13 p.p.

Distribució del VAB per sectors, 2001-2016



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

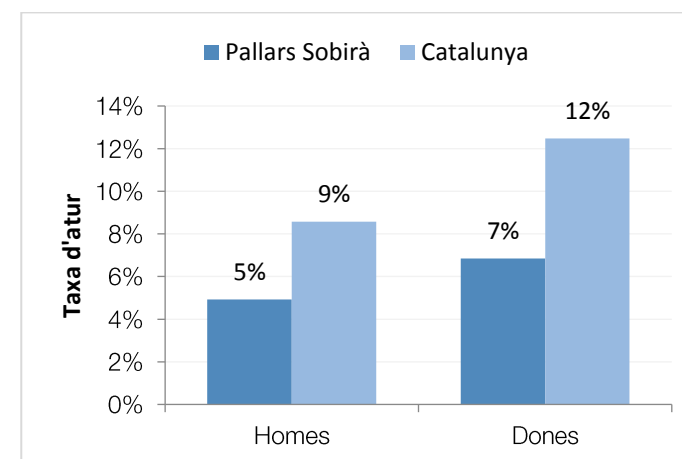
L'any 2018 la població resident del Pallars Sobirà és de 6.934 persones, un 28% més que al 1986, any d'obertura de l'estació amb més aflluència de la comarca. Si tenim en compte que el saldo resultant de les entrades de població no resident al municipi i les sortides de població resident al municipi, mesurat en mitjana anual de persones per dia (equivalència a temps complet anual o ETCA) pel mateix any és de 2.193 persones, el rati entre la població ETCA (9.127 persones) i la població resident situa la comarca com a primera entre les comarques catalanes. Aquest índex ens indica que, tot i considerar les sortides de la població resident a la comarca, les

entrades de població no resident són prou nombroses com per fer per que la població de la comarca durant l'any sigui un 32% superior a la seva població resident.

L'índex d'envelliment del Pallars Sobirà és de 153,1 l'any 2018, inferior al del Pallars Jussà (204,2), la comarca catalana més propera sense estació de muntanya.

La població activa de la comarca per l'any 2018 és de 3.740 persones (2.073 homes i 1.667 dones) i la taxa d'atur, tant per homes com per dones, és més baixa que la taxa d'atur catalana.

Taxa d'atur per sexe, 2018

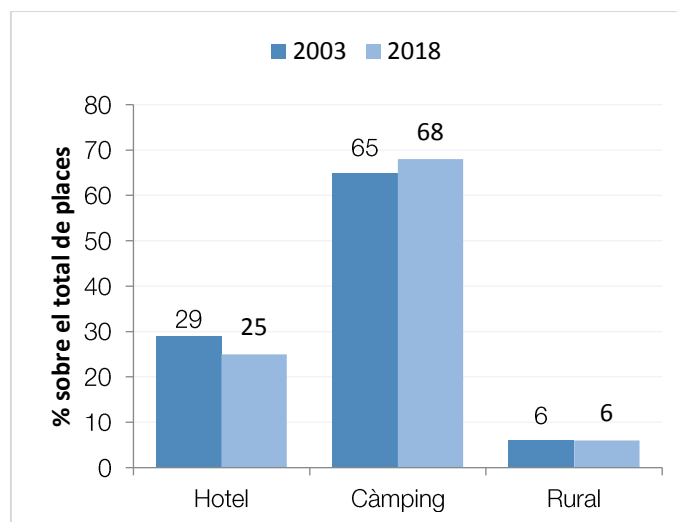


Font: Elaboració pròpia a partir de projeccions de l'IDESCAT.

Entre 2001 i 2016, la Renda Familiar Disponible Bruta de la comarca - ingressos de què disposen els residents per destinar-los al consum o a l'estalvi- ha augmentat un 12%, situant-se en 102 milions d'euros l'any 2016.

En els darrers quinze anys el nombre de places d'allotjament turístic de la comarca han augmentat un 19% i l'any 2018 el Pallars Sobirà compta amb 11.203 places, principalment en càmpings. La proporció de places en establiments hotelers s'ha reduït en favor de la dels càmpings.

Distribució de les places en allotjaments turístics, 2003-2018



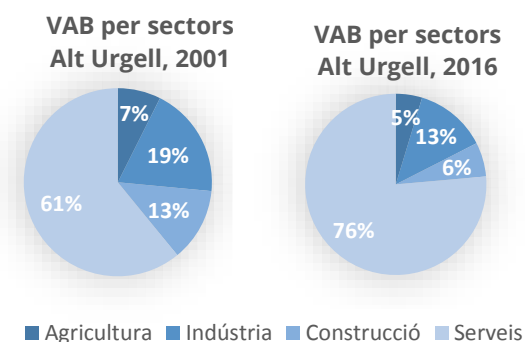
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

5. Alt Urgell

El VAB conjunt generat l'any 2017 per les estacions d'esquí nòrdic presents a la comarca, Sant Joan de l'Erm i Tuixent - La Vansa, va ser d'1,8 milions d'euros, el 0,5% del VAB de la comarca.

L'increment del sector Serveis en la comarca entre 2001 i 2016 ha estat de 15 p.p.

Distribució del VAB per sectors, 2001-2016



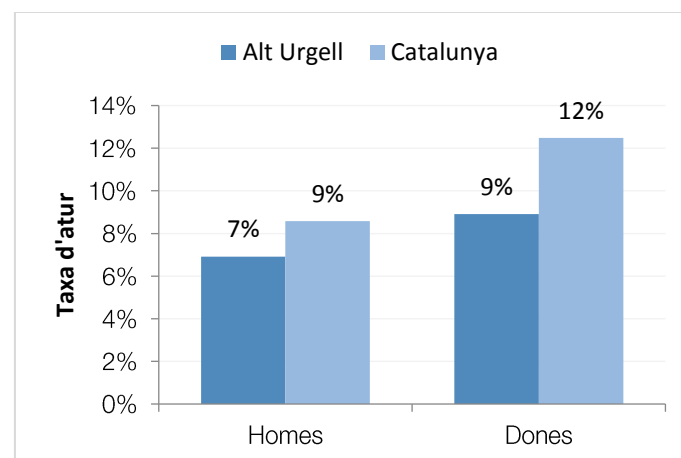
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

L'any 2018 a l'Alt Urgell hi resideixen 20.224 persones, un 2% més que al 1970, any d'obertura de la primera estació de la comarca. En aquest cas, el saldo resultant de les entrades de població no resident al municipi i les sortides de població resident al municipi, mesurat en mitjana anual de persones per dia (equivalència a temps complet anual o ETCA) pel mateix any és de -13 persones, fent que el rati entre la població ETCA i la població resident sigui de 99,9.

L'índex d'envelliment de l'Alt Urgell és de 162 l'any 2018, inferior al del Pallars Jussà (204,2), la comarca catalana més propera sense estació de muntanya.

La població activa de la comarca per l'any 2018 és de 10.184 persones (5.456 homes i 4.728 dones) i la taxa d'atur, tant per homes com per dones, és més baixa que la taxa d'atur catalana.

Taxa d'atur per sexe, 2018

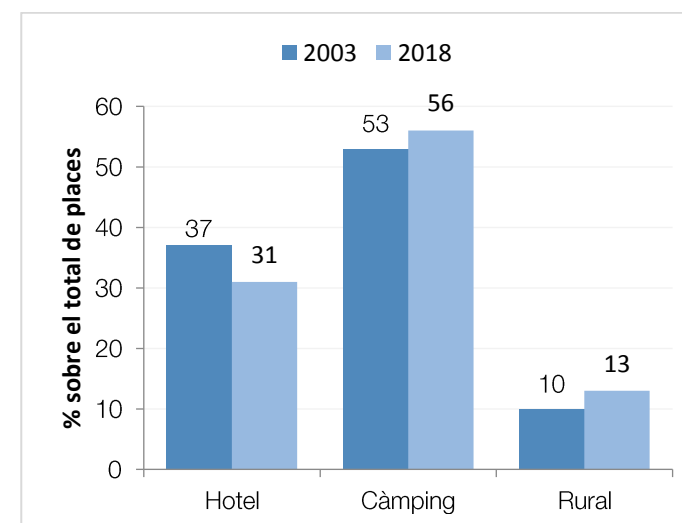


Font: Elaboració pròpia a partir de projeccions de l'IDESCAT.

Entre 2001 i 2016, la Renda Familiar Disponible Bruta de la comarca - ingressos de què disposen els residents per destinar-los al consum o a l'estalvi- ha augmentat un 11%, situant-se en 273 milions d'euros l'any 2016.

En els darrers quinze anys el nombre de places d'allotjament turístic de la comarca han augmentat un 19% i l'any 2018 l'Alt Urgell compta amb 4.667 places, principalment en càmpings. La proporció de places en establiments hotelers s'ha reduït en favor de la dels càmpings i del turisme rural.

Distribució de les places en allotjaments turístics, 2003-2018



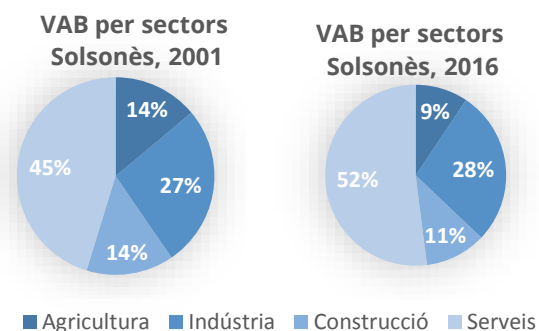
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

6. Solsonès

L'estació d'esquí alpí Port del Comte va generar un impacte de 14,7 milions d'euros l'any 2017, el 5,0% del VAB de la comarca.

El Solsonès és la comarca on els serveis tenen un menor pes respecte als altres sectors. Tot i així, el seu pes ha incrementat en 7 p.p. entre 2001 i 2016.

Distribució del VAB per sectors, 2001-2016



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

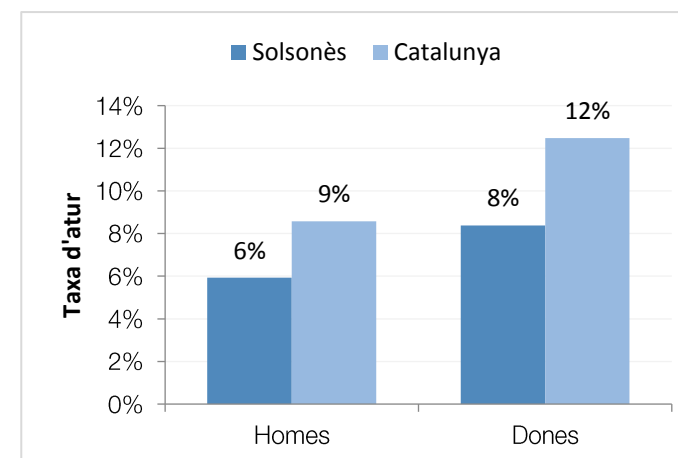
L'any 2018 la població resident del Solsonès és de 13.392 persones, un 19% més que al 1975, dos anys després de l'obertura de l'estació. Si tenim en compte que el saldo resultant de les entrades de població no resident al municipi i les sortides de població resident al municipi, mesurat en mitjana anual de persones per dia (equivalència a temps complet anual o ETCA) pel mateix any és de 767 persones, el rati entre la població ETCA (14.159 persones) i la població resident situa la comarca com a onzena entre les comarques catalanes. Aquest índex ens indica que, tot i considerar les sortides de la població resident a la comarca, les entrades de població no resident són prou nombroses

com per fer que la població de la comarca durant l'any sigui un 6% superior a la seva població resident.

L'índex d'envelliment del Solsonès és de 131,7 l'any 2018, inferior al del Berguedà (186,1), la comarca catalana més propera sense estació de muntanya.

La població activa de la comarca per l'any 2018 és de 6.479 persones (3.571 homes i 2.908 dones) i la taxa d'atur, tant per homes com per dones, és més baixa que la taxa d'atur catalana.

Taxa d'atur per sexe, 2018

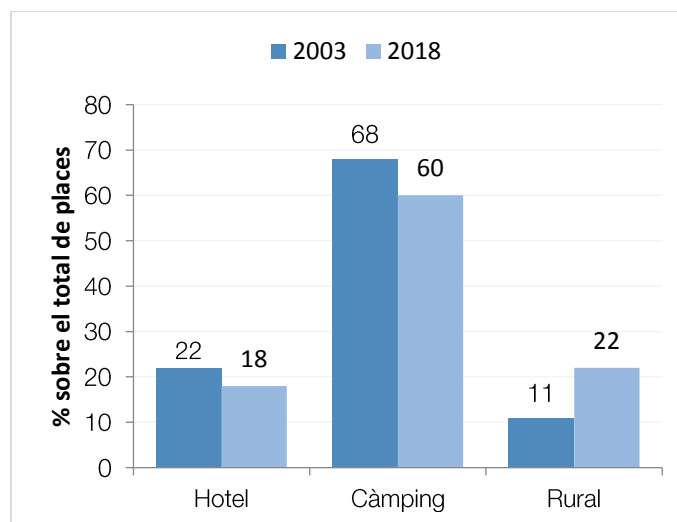


Font: Elaboració pròpia a partir de projeccions de l'IDESCAT.

Entre 2001 i 2016, la Renda Familiar Disponible Bruta de la comarca - ingressos de què disposen els residents per destinar-los al consum o a l'estalvi- ha augmentat un 20%, situant-se en 193 milions d'euros l'any 2016.

En els darrers quinze anys el nombre de places d'allotjament turístic de la comarca han augmentat un 36% i l'any 2018 el Solsonès compta amb 3.867 places, principalment en càmpings. La proporció de places en establiments hotelers i càmpings s'ha reduït en favor de la del turisme rural.

Distribució de les places en allotjaments turístics, 2003-2018



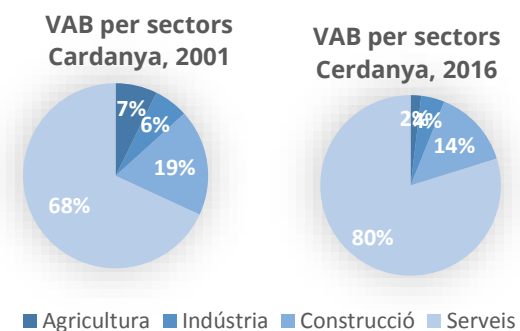
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

7. Cerdanya

Les estacions de la Cerdanya, la Molina i Masella, d'esquí alpí, i Guils Fontanera, Lles de Cerdanya i Aransa, d'esquí nòrdic, sumen un impacte total de 111,8 milions d'euros l'any 2017 i representen el 30,9% del VAB de la comarca.

Després de la Vall d'Aran, la Cerdanya és la comarca on els serveis tenen un major pes en relació als altres sectors. A més, el pes dels serveis en l'estructura productiva de la comarca ha incrementat en 12 p.p. entre 2001 i 2016.

Distribució del VAB per sectors, 2001-2016



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

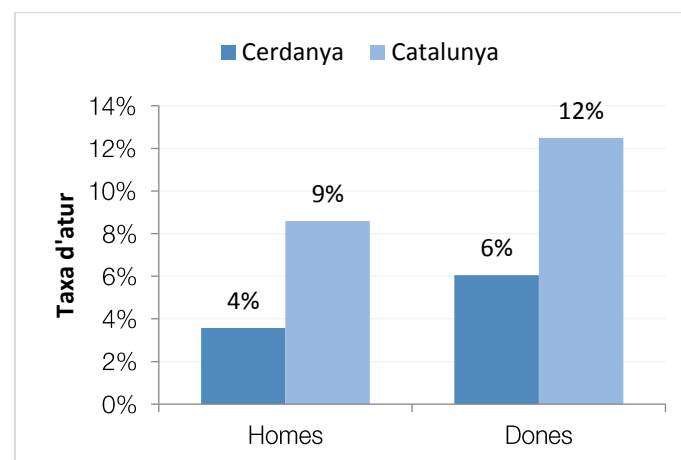
L'any 2018 la població resident a la Cerdanya és de 17.882 persones, un 56% més que al 1945, dos anys després de l'obertura de la primera estació de la comarca. Si tenim en compte que el saldo resultant de les entrades de població no resident al municipi i les sortides de població resident al municipi, mesurat en mitjana anual de persones per dia (equivalència a temps complet anual o ETCA) pel mateix any és de 3.731 persones, el rati entre la població ETCA (21.613 persones) i la població resident situa la comarca com a cinquena entre les

comarques catalanes. Aquest índex ens indica que, tot i considerar les sortides de la població resident a la comarca, les entrades de població no resident són prou nombroses com per fer que la població de la comarca durant l'any sigui un 21% superior a la seva població resident.

L'índex d'envelliment de la Cerdanya és de 125,7 l'any 2018, inferior al del Berguedà (186,1), la comarca catalana més propera sense estació de muntanya.

La població activa de la comarca per l'any 2018 és de 9.777 persones (5.495 homes i 4.284 dones) i la taxa d'atur, tant per homes com per dones, és més baixa que la taxa d'atur catalana.

Taxa d'atur per sexe, 2018

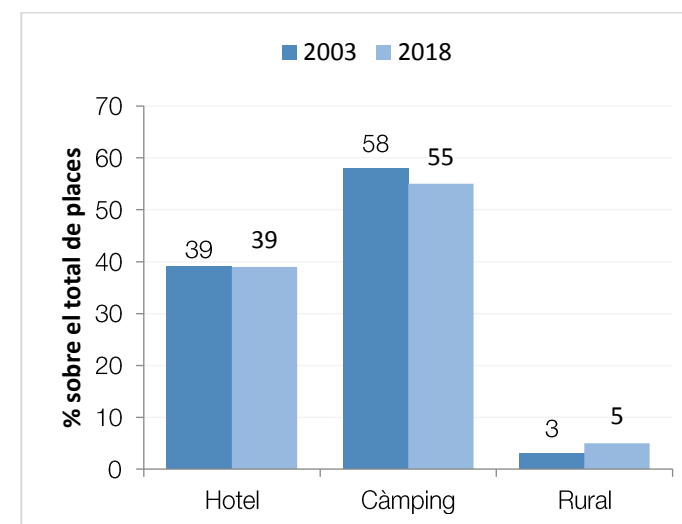


Font: Elaboració pròpia a partir de projeccions de l'IDESCAT.

Entre 2001 i 2016, la Renda Familiar Disponible Bruta de la comarca - ingressos de què disposen els residents per destinar-los al consum o a l'estalvi- ha augmentat un 16%, situant-se en 247,5 milions d'euros l'any 2016.

En els darrers quinze anys el nombre de places d'allotjament turístic de la comarca han augmentat un 26% i l'any 2018 la Cerdanya compta amb 8.170 places, principalment en càmpings. La proporció de places en càmpings s'ha reduït en favor de la del turisme rural.

Distribució de les places en allotjaments turístics, 2003-2018



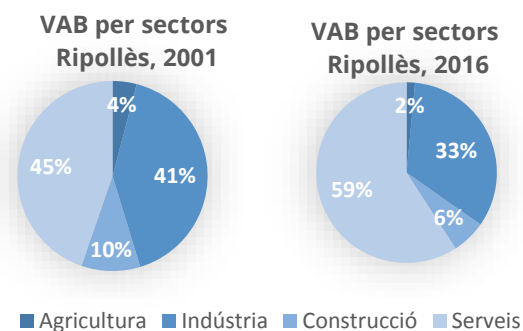
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

8. Ripollès

El Ripollès compta amb les estacions d'esquí alpí de Vall de Núria i Vallter 2000. El VAB generat l'any 2017 per aquestes estacions és d'11,5 milions d'euros, el 2,1% del VAB de la comarca.

Després del Solsonès, el Ripollès és la comarca on els serveis tenen un menor pes respecte als altres sectors. Tanmateix, el seu pes ha incrementat en 14 p.p. entre 2001 i 2016.

Distribució del VAB per sectors, 2001-2016



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

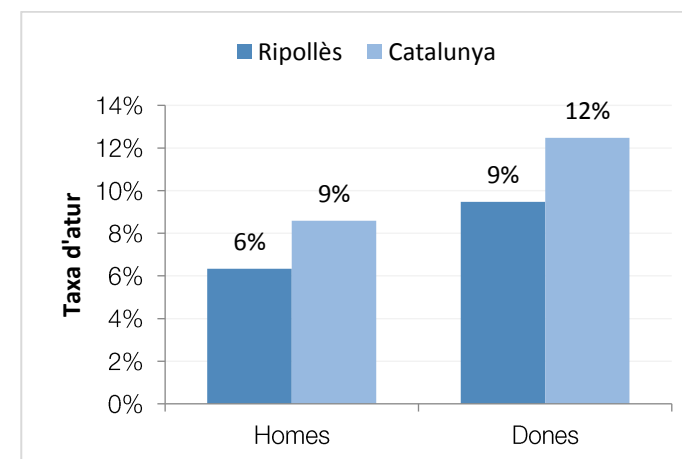
El Ripollès és la comarca més poblada d'entre totes les analitzades, amb una població resident de 25.000 persones l'any 2018, un 6% menys que al 1945, dos anys després de l'obertura de la primera estació de la comarca. Si tenim en compte que el saldo resultant de les entrades de població no resident al municipi i les sortides de població resident al municipi, mesurat en mitjana anual de persones per dia (equivalència a temps complet anual o ETCA) pel mateix any és de 2.229 persones, el rati entre la població ETCA (27.229 persones) i la població resident situa la comarca com a desena entre les comarques catalanes. Aquest índex ens indica que, tot i considerar

les sortides de la població resident a la comarca, les entrades de població no resident són prou nombroses com per fer que la població de la comarca durant l'any sigui un 9% superior a la seva població resident.

En el cas del Ripollès, l'índex d'envelliment és de 200,3 l'any 2018. Tot i ser superior al de la comarca més propera sense estació de muntanya, s'ha reduït respecte a l'índex de 2001, el qual era de 229,9.

La població activa de la comarca per l'any 2018 és d'11.944 persones (6.459 homes i 5.485 dones) i la taxa d'atur, tant per homes com per dones, és més baixa que la taxa d'atur catalana.

Taxa d'atur per sexe, 2018

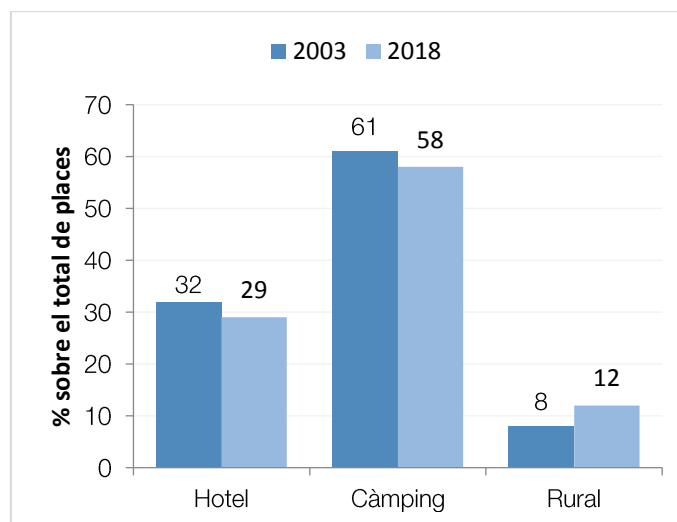


Font: Elaboració pròpia a partir de projeccions de l'IDESCAT.

Entre 2001 i 2016, la Renda Familiar Disponible Bruta de la comarca - ingressos de què disposen els residents per destinar-los al consum o a l'estalvi- ha augmentat un 15%, situant-se en 412 milions d'euros l'any 2016.

En els darrers quinze anys el nombre de places d'allotjament turístic de la comarca han augmentat un 41% i l'any 2018 el Ripollès compta amb 8.247 places, principalment en càmpings. La proporció de places en càmpings i establiments hotelers s'ha reduït en favor de la del turisme rural.

Distribució de les places en allotjaments turístics, 2003-2018



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

9. Resum de l'impacte sobre les comarques

En conjunt, el VAB generat per totes les estacions de muntanya representa el 17,5% del VAB generat per les comarques on es troben. La Vall d'Aran és la comarca on aquest pes relatiu és superior, arribant al 63,2% del VAB de la comarca, seguida de la Cerdanya (30,9%), l'Alta Ribagorça (20,9%) i el Pallars Sobirà (10,7%).

Aquelles on les estacions tenen menys pes en relació al VAB de la comarca són el Solsonès (5,0%), el Ripollès (2,1%) i l'Alt Urgell (0,5%).

VAB estacions vs. VAB comarca (milions d'euros)

Comarca	VAB Comarca	Estacions	VAB estacions	% sobre comarca
Vall d'Aran	318,0	Baqueira	200,8	63,2% 63,2%
		Masella	68,1	18,8%
Cerdanya	362,2	La Molina	41,6	11,5%
		Lles	0,9	0,3%
		Guils	0,6	0,2%
		Aransa	0,5	0,1%
Alta Ribagorça	90,7	Boí Taüll	18,9	20,9% 20,9%
Pallars Sobirà	149,4	Esport i Port Ainé	15,5	10,4%
		Tavascan	0,4	0,3%
		Virós	0,02	0,01%
Solsonès	295,5	Port del Comte	14,7	5,0% 5,0%
Ripollès	546,9	Vall de Núria	7,4	1,3%
		Vallter 2000	4,1	0,8%
		Tuixent	1,0	0,3%
Alt Urgell	381,2	Sant Joan de l'Erm	0,8	0,2% 0,5%
Total	2.144		375,5	17,5% 17,5%

Font: Elaboració pròpia

Impacte de les propostes del Pla Territorial de l'Alt Pirineu i l'Aran i del Pla Director de les Estacions de Muntanya

1. Propostes del Pla Territorial parcial de l'Alt Pirineu i l'Aran

El Pla Territorial de l'Alt Pirineu i l'Aran (PTAPA) de l'any 2006 comprenia les comarques de l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, la Cerdanya, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i la Vall d'Aran. Les seves propostes s'agrupaven en quatre línies d'actuació principals:

La primera consistia en **refermar un sistema d'espais oberts interconnectats i basat en la preservació del paisatge pirinenc pel seu valor com a patrimoni paisatgístic, cultural i ambiental**. En aquest sentit, n'era un element clau la protecció de sòl apte per a la producció agrícola per tal d'ajudar al manteniment de l'activitat agrària, sector important i en declivi.

La segona línia passava per **definir una estratègia socioeconòmica que prioritzés un model de desenvolupament equilibrat i sostenible**, així com per dotar al territori de més capacitat d'autogovern i de gestió conjunta.

El context en el que es plantejava aquesta estratègia era el d'unes economies comarcals que, des dels anys 90, estaven clarament dominades pels serveis i la construcció. En concret, per una construcció massa vinculada a l'allotjament de segona residència, amb els perjudicis ambientals, socials i econòmics que això comportava en contraposició a l'allotjament col·lectiu.

Per tant, el PTAPA plantejava la necessitat de que l'economia de l'Alt Pirineu i Aran s'anés transformant en una no tant basada en la construcció de segones residències i més en la construcció d'equipaments hotelers i, sobretot, en el turisme i el manteniment de l'activitat agrària, tot preservant el paisatge pirinenc pel seu valor com a patrimoni paisatgístic, cultural i ambiental.

Cal tenir en compte que el pla es va elaborar en un context previ a la crisi de 2008, que va afectar fortament al sector de la construcció.

La tercera línia d'actuació es centrava en **assolir un sistema d'assentaments urbans respectuós amb l'actual però dirigit a enfortir la xarxa urbana i ordenar els creixements urbanístics**. Per tant, es tractava de tendir cap a un model de creixement urbà compacte per tal de reduir el consum de sòl i els costos associats a la dispersió.

Finalment, la darrera línia consistia en **dotar al territori de sistemes d'infraestructures de mobilitat i de comunicació** que, d'una banda, garantissin l'accessibilitat exterior per carretera i ferrocarril i, d'una altra, enfortissin i milloressin la connectivitat interior.

En el marc d'aquestes millores es pretenia potenciar noves nodalitats, com per exemple, la de la Seu d'Urgell, per tal de facilitar la proximitat entre residència i lloc de treball.

2. Propostes del Pla Director de les Estacions de Muntanya

El Pla Director de les Estacions de Muntanya (PDEM) de l'any 2006 era donar suport al turisme de neu i aportar un marc d'actuació clar i estable per a tots els actors implicats, que millorés la competitivitat del sector i n'assegurés la viabilitat i el paper com a motor econòmic de les comarques de muntanya. Aquest objectiu es concretava en quatre estratègies i va comptar amb una dotació pressupostària global de 71,4M d'euros, dels quals 31,4M corresponien a subvencions i 40M a crèdit.

La primera de les quatre estratègies per a assolir aquest objectiu consistia en potenciar el paper motor de les estacions d'esquí, creant **destinacions turístiques amb activitat estable al llarg de l'any**. Aquesta, s'articulava sobre la base de tres projectes estratègics: el Programa d'ajudes a les activitats d'estiu, el Pla d'hotels i Pla d'equipaments turístics i la campanya de promoció Catalunya-Pirineus. Sobre la darrera, cal dir que segons *l'Anàlisi i diagnosi del sector turístic del Pla Estratègic de Turisme de Catalunya 2013-2016*,

un 26,7% dels touroperadors internacionals enquestats coneixia la marca Pirineus.

La segona estratègia, relacionada amb la rendibilitat del negoci de la neu, plantejava la necessitat de **promoure la demanda** i, especialment, el **mercat intern** mitjançant la implantació del forfait conjunt, la promoció de l'esquí de fons, la setmana blanca (escolar i familiar) i la promoció de grups empresarials sòlids.

En aquest sentit, l'any 2010 es va implementar per primer cop el forfait conjunt per a les estacions d'esquí nòrdic. Tot i que aquesta mesura encara no s'ha dut a terme entre les estacions d'alpí, el forfait conjunt de nòrdic inclou la possibilitat d'esquiar un cop en les estacions d'alpí gestionades per Ferrocarrils de la Generalitat, creant sinèrgies entre les modalitats per tal d'atreure i retenir demanda.

Al febrer de 2011 es va realitzar un pilot de la setmana blanca escolar, tot i que no va anar acompanyada de la setmana blanca familiar.

Finalment, entre 2006 i el 2010, el Departament de Territori i Sostenibilitat va atorgar ajuts per un valor total de 2,8 milions d'euros als ens gestors (ajuntaments o entitats municipals descentralitzades) de les estacions d'esquí nòrdic de Catalunya per a la realització d'actuacions de millora de les estacions.

D'altra banda, l'estratègia també preveia **garantir les infraestructures bàsiques: la neu i els accessos**.

Amb aquest objectiu, entre el 2006 i el 2010, el Departament de Territori i Sostenibilitat va atorgar ajuts a totes les estacions d'esquí alpí per a la millora i renovació de les instal·lacions de producció de neu i sistemes de transport, per un valor total de 5,76 milions d'euros, així com a nou estacions d'alpí i quatre de nòrdic per a l'adequació i neteja dels accessos per carretera a les estacions de muntanya, per valor de 2,43 milions d'euros.

La tercera estratègia consistia en definir un marc regulador per al sector, partint de la creació de l'Ens català per a les estacions de muntanya, la normativa de drets i deures dels esquiadors i estacions i la homologació (i corresponent normativa) dels professionals del sector.

Finalment, la darrera estratègia passava per la definició dels dominis susceptibles de convertir-se en esquiabls, la millora de l'accessibilitat i per una gestió sostenible amb la finalitat d'aconseguir un ús compatible del territori. També s'hi proposava, en línia amb el Pla Territorial de l'Alt Pirineu i l'Aran, acotar els creixements de segones residències, propiciar allotjaments col·lectius i facilitar el desenvolupament del parc d'habitatges permanents per tal de fixar els creixements de població esperats.

Imports concedits en les actuacions derivades del Pla director de les estacions de muntanya 2006-2011 (milions d'euros)

Programa d'actuacions	2006	2007	2008	2009	2010	Total
Instal·lacions de producció de neu i sistemes de transport		1,5	0,88	1,64	1,74	5,76
Adequació i neteja dels accessos per carretera		0,58	0,65	0,6	0,6	2,43
Adequació a les estacions d'esquí nòrdic	0,7	0,7	0,7		0,7	2,8
Total	0,7	2,78	2,33	2,24	3,04	10,99

Font: Elaboració pròpia a partir del Resum d'imports concedits en les actuacions derivades del PDEM 2006-2010 publicat pel Departament de Territori i Sostenibilitat

3. Escenari actual

A l'hora d'interpretar la tendència en la demanda de les estacions de muntanya cal tenir present que el nombre de jornades esquiables (incloent forfets de temporada) a les estacions d'alpí catalanes des de la temporada 2005/2006 ha seguit una evolució marcada per diversos esdeveniments que han afectat a les estacions de muntanya.

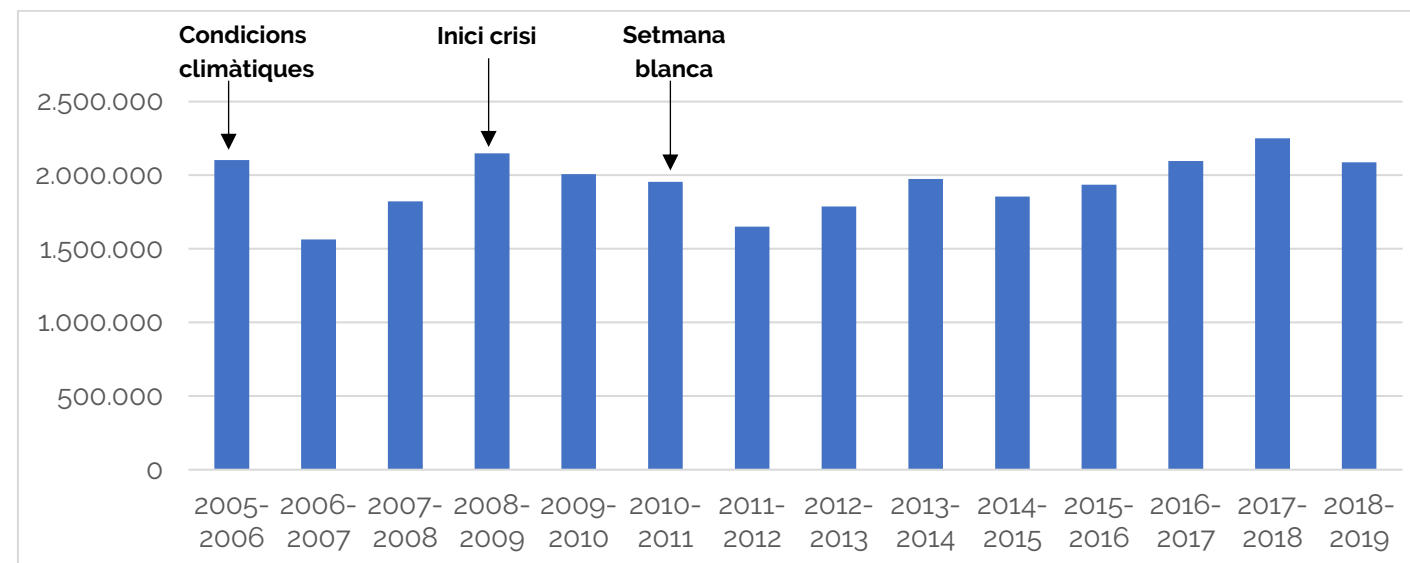
En són exemple la manca de neu i les condicions climàtiques desfavorables que van causar una important davallada en el nombre de jornades esquiables durant la temporada 2006/2007 o l'inici de la crisi econòmica, amb la qual s'inicia una tendència negativa a la temporada 2009/2010.

En les tres temporades immediatament posteriors a l'inici de la crisi, la caiguda més moderada es produeix en la temporada 2010/2011, l'única temporada en què s'ha implementat la setmana blanca escolar (febrer de 2011).

Malgrat la disminució del nombre de jornades de les temporades 2014/2015 i 2018/2019, des de 2012 s'aprecia una tendència creixent en la demanda de les estacions d'esquí alpí.

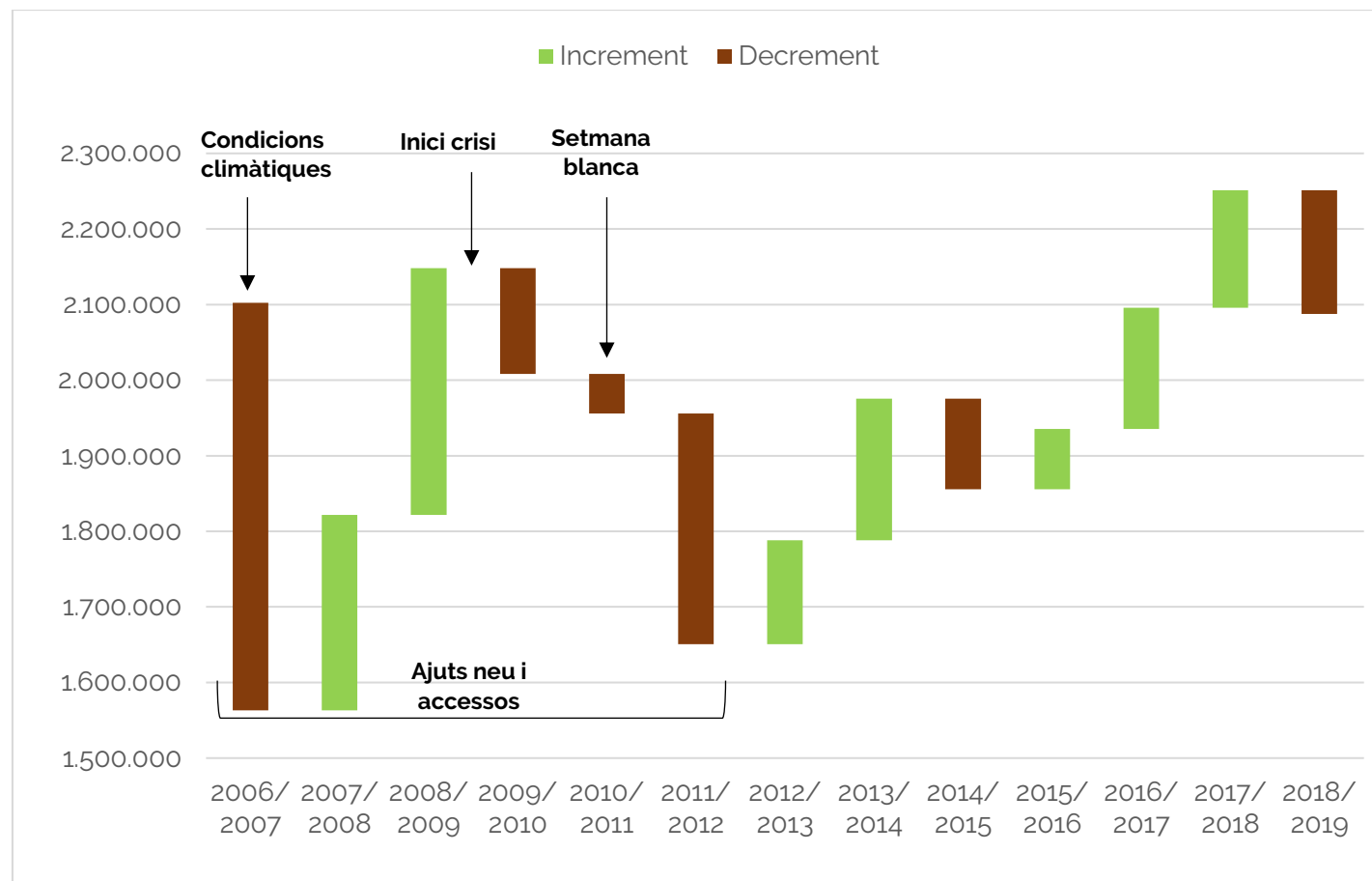
Pel que fa a les estacions de nòrdic, cal tenir present que la seva dependència de les condicions climàtiques que es donin en una temporada és molt més forta que entre les estacions d'esquí alpí, que compten amb sistemes per a la producció de neu.

Evolució del nombre de jornades d'esquí alpí (incloent forfets de temporada) a Catalunya, 2005/2006-2018/2019



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'ACEM.

Variacions del nombre de jornades d'esquí alpí (incloent forfets de temporada) a Catalunya, 2005/2006-2018/2019

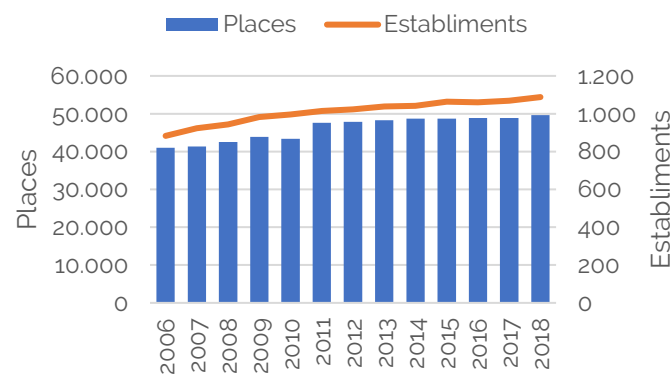


Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'ACEM.

Un dels punts comuns entre els dos plans era la distribució d'aquesta demanda en els allotjaments del territori. Aquesta, havia de tendir a concentrar-se en establiments col·lectius i no tant en segones residències, amb la finalitat d'aconseguir un model més sostenible.

Pel que fa als allotjaments turístics col·lectius (establiments hotelers, hostals, pensions, càmpings i turisme rural), tant el nombre d'establiments com el nombre de places en el conjunt de les comarques amb estacions de muntanya han seguit una tendència positiva entre l'any de la publicació dels plans, el 2006, i l'any 2018.

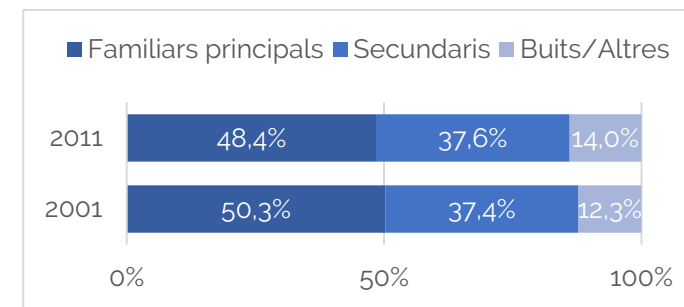
Evolució del nombre d'allotjaments turístics (nombre de places i d'establiments) a les comarques amb estacions de muntanya, 2006-2018



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT

Pel que fa al pes de les segones residències entre els habitatges de les comarques analitzades, observem que s'ha mantingut estable entre 2001 i 2011, en prop d'un 37,5% dels habitatges familiars.

Distribució dels habitatges segons tipus en les comarques amb estacions de muntanya, 2001 vs. 2011



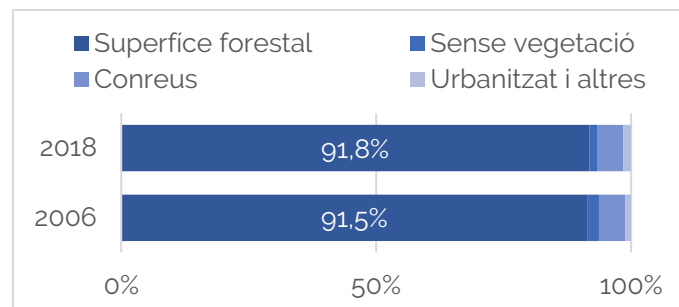
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT

La visió d'ambdós plans consistia en un increment del turisme en les comarques analitzades, vinculat al paper motor de les estacions de muntanya, i en donar una resposta a les necessitats d'aquesta activitat que fos sostenible i respectuosa amb el territori, sense anar en detriment del paisatge, un dels seus actius més importants.

En aquest sentit, la superfície forestal de les comarques analitzades s'ha mantingut estable entre 2006 i 2018, entre el 91% i el 92% de la superfície total de les comarques.

La superfície destinada a conreus s'ha mantingut en el 5% de la superfície total i la superfície urbanitzada ha augmentat lleugerament, passant de l'1,2% a l'1,6%.

Usos del sòl en les comarques amb estacions de muntanya, 2006 vs. 2018

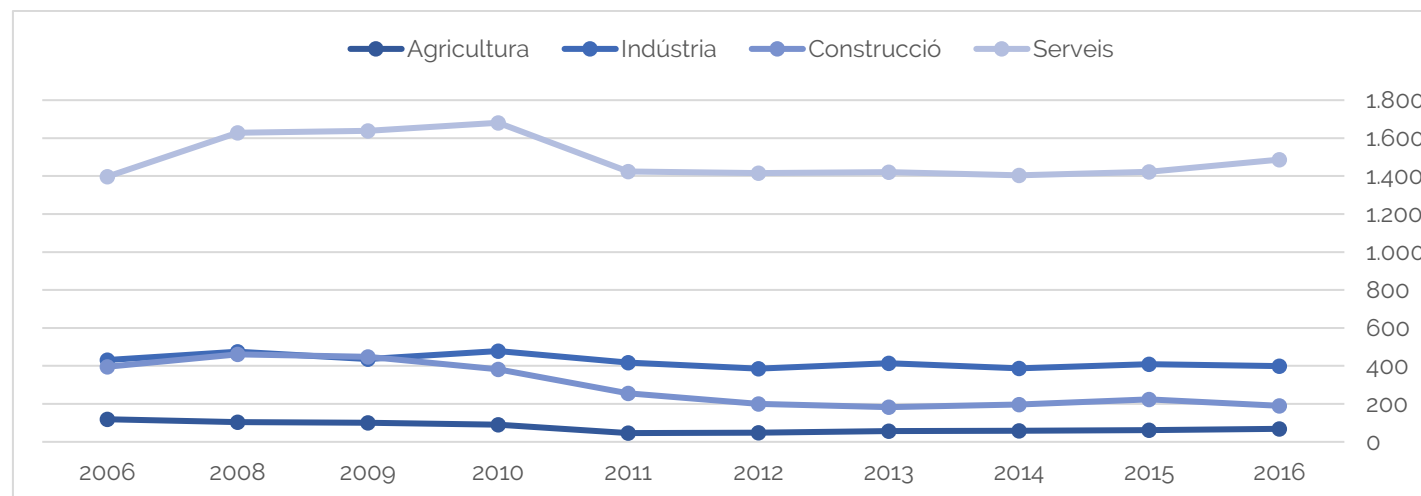


Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT

Des de la publicació del PTAPA i el PDEM, el Valor Afegit Brut generat per les comarques on es troben les estacions de muntanya es va veure afectat per la crisi de 2008 amb uns efectes que van durar fins 2012 i que, en termes relatius al VAB del propi sector, van afectar especialment al sector de la construcció i a l'agricultura.

Els sectors de l'agricultura i els serveis van iniciar la recuperació a partir del 2012 i la indústria s'ha mantingut estable, lleugerament per sota dels valors previs a la crisi. Tanmateix, el sector de la construcció, que ha vist el seu VAB reduït a la meitat, encara està molt lluny dels volums previs a la crisi.

Evolució del VAB de les comarques amb estacions de muntanya, per sectors (milions d'euros), 2006-2016



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT. Les dades de 2007 no estan publicades.

Estudi comparatiu respecte a destinacions de platja

Catalunya és una destinació turística atractiva a nivell internacional, que compta amb fins a 10 marques territorials. D'entre elles, dues comprenen el territori on es troben les estacions de muntanya (els Pirineus i la Vall d'Aran) i quatre corresponen a destinacions de costa del litoral català (Costa Brava, Costa del Garraf, Costa de Barcelona-Maresme i Costa Daurada).

El pes del turisme en l'estructura productiva catalana ha anat incrementant en les últimes dècades, tot i que el seu impacte varia en funció de l'època de l'any i les característiques del territori.

1. Aportació al PIB turístic

La distribució territorial del PIB turístic català denota un pes similar entre les marques costaneres, liderades per la Costa Brava, a excepció de la costa de Barcelona-Maresme.

Aquesta última, té un pes similar al dels Pirineus i la Vall d'Aran agregats.

Aportació al PIB turístic segons marca turística, 2008 (milions d'euros)

Marca turística	PIB 2008	% sobre Catalunya
Costa Brava	1.983	12,8%
Costa del Garraf	1.648	10,6%
Costa Daurada	1.556	10%
Costa de Barcelona-Maresme	740	4,8%
Pirineus	498	3,2%
Vall d'Aran	124	0,8%
Catalunya	15.548	100%

Font: Anàlisi i diagnosi del sector turístic: *Pla estratègic de turisme de Catalunya 2013-2016*.

2. Dependència turística

La Vall d'Aran és la marca més dependent del turisme, ja que en depèn en un 40%, més del doble que la resta de marques.

La dependència dels Pirineus és la mateixa que la de la Costa de Barcelona-Maresme i molt similar a la de la Costa Daurada.

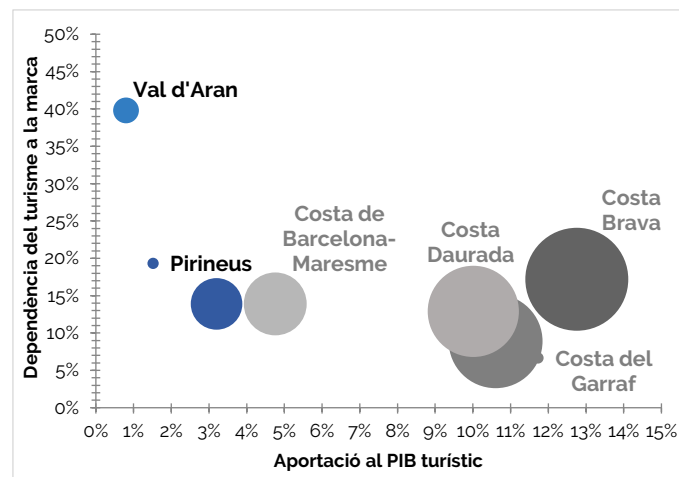
Dependència turística segons marca turística, 2008 (milions d'euros)

Estació	PIB 2008	Dependència
Costa Brava	1.983	17,2%
Costa del Garraf	1.648	8,9%
Costa Daurada	1.556	12,9%
Costa de Barcelona-Maresme	740	13,9%
Pirineus	498	13,9%
Vall d'Aran	124	39,8%
Catalunya	15.548	10,9%

Font: Anàlisi i diagnosi del sector turístic: *Pla estratègic de turisme de Catalunya 2013-2016*.

Així, tant en termes d'aportació al PIB turístic català, com en termes de dependència del turisme, els Pirineus s'assimilen a la Costa de Barcelona-Maresme i la Vall d'Aran té un comportament molt diferenciat de la resta de marques territorials catalanes, amb molta dependència del sector però una aportació molt baixa al seu PIB.

Aportació al PIB turístic i dependència turística dels Pirineus i la Vall d'Aran vs. les marques de costa 2008



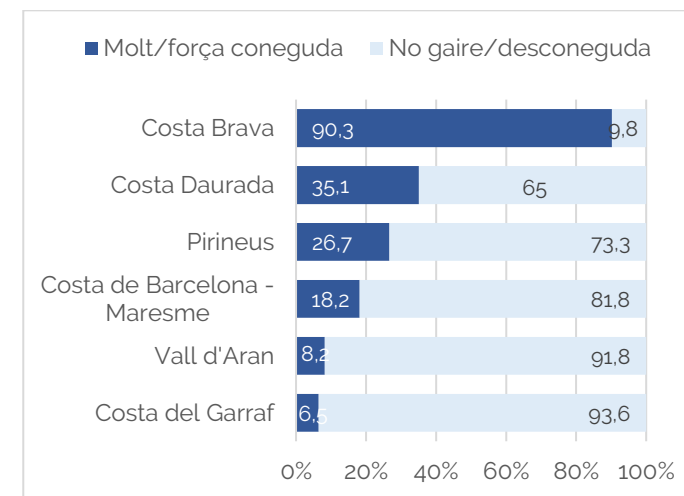
Font: Anàlisi i diagnosi del sector turístic: *Pla estratègic de turisme de Catalunya 2013-2016*.

3. Coneixement de la marca territorial

En el marc del *Pla Estratègic de turisme de Catalunya 2013-2016*, es va realitzar una enquesta a touoperadors internacionals demanant el nivell de coneixement específic que tenien de cadascuna de les marques turístiques de Catalunya.

En termes del coneixement internacional de la marca, la Costa Brava és la líder indiscutible, amb un 90,3%. Els Pirineus tenen un nivell de coneixement similar al de la Costa Daurada, al voltant del 30%, superior al de la Costa de Barcelona-Maresme. En última posició hi trobem la Costa del Garraf, superada per la Vall d'Aran.

Coneixement internacional de les marques Pirineus i Vall d'Aran vs. les marques de costa



Font: Anàlisi i diagnosi del sector turístic: *Pla estratègic de turisme de Catalunya 2013-2016*.

Annex 4.1:

Metodologia de l'anàlisi d'impacte

El Marc Input-Output de Catalunya és un sistema d'informació macroeconòmica que té per objectiu efectuar una descripció sistemàtica i detallada del total de l'economia, dels seus components i de les seves relacions amb altres economies. Les últimes taules publicades per IDESCAT (2014), ens permeten conèixer els fluxos de béns i serveis (producció, consum intermedi...) de cada sector i, per tant, les relacions entre ingressos i VAB per sector.

Per al càlcul del VAB generat de manera indirecta per les estacions, primer es fa l'equivalència⁹ entre les partides de despesa de l'estació en consums intermedis i les branques d'activitat del MIOC (d'entre 64 branques d'activitat).

Equivalències entre les partides de despeses d'activitat de les estacions i les branques del MIOC 2014

Partida de despesa	Branca d'activitat MIOC
Consum de proveïments	Comerç engròs i intermediaris, exc. Vehicls motor
Treballs realitzats per altres empreses	Agències de viatges i operadors turístics
Arrendaments i cànons	Activitats de lloguer
Reparacions i conservació	Reparació i instal·lació maquinària i equips
Primes d'assegurances	Assegurances i fons de pensions
Publicitat, propaganda i relacions públiques	Publicitat i estudis de mercat
Subministraments	Coqueries i refinació de petroli
Altres despeses	Comerç engròs i intermediaris, exc. Vehicls motor

Font: Elaboració pròpia a partir dels comptes de Pèrdues i Guanys de les estacions (2017) i el Marc Input-Output de Catalunya (2014).

⁹ En la mesura del possible, s'ha vetllat per mantenir coherència amb l'assimilació de categories de l'estudi Impacte econòmic i social de l'estació de muntanya de Boí Taüll, Març 2019. Per les estacions per

Per obtenir el VAB dels proveïdors, es multiplica la despesa de l'estació en cadascuna de les partides de consums intermedis pel coeficient de relació entre ingressos i VAB corresponent a la branca que se li ha assimilat. Per obtenir el VAB indirecte sobre el conjunt de l'economia, s'aplica el multiplicador del sector de la darrera taula de multiplicadors disponible (2011) i se li dedueix el VAB dels proveïdors.

Coefficients de les branques d'activitat utilitzades pel càlcul del VAB indirecte de les estacions

Branca d'activitat MIOC	Relacions Ingressos – VAB (2014)	Multiplicadors VAB (2011)
Agències de viatges i operadors turístics	0,30	0,47
Activitats de lloguer	0,52	0,77
Reparació i instal·lació maquinària i equips	0,59	0,80
Assegurances i fons de pensions	0,44	0,78
Publicitat i estudis de mercat	0,45	0,68
Coqueries i refinació de petroli	0,03	0,14
Comerç engròs i intermediaris, exc. Vehicls motor	0,49	0,74

Font: Elaboració pròpia a partir del MIOC (2014 i 2011).

Pel que fa a la despesa dels esquiadors, un cop assimilades les categories de despesa dels esquiadors amb les branques d'activitat del MIOC, s'han utilitzat els coeficients de relació entre ingressos i VAB per calcular l'impacte directe de la despesa dels esquiadors i els multiplicadors de VAB per calcular l'impacte indirecte.

les quals no es disposava de la desagregació de la despesa s'ha aplicat la relació entre despeses i VAB de les altres estacions, ponderada pel pes de les despeses de les estacions.

Equivalències entre les categories de despesa dels esquiadors i les branques del MIOC 2014, relacions Ingressos-VAB i multiplicadors del VAB

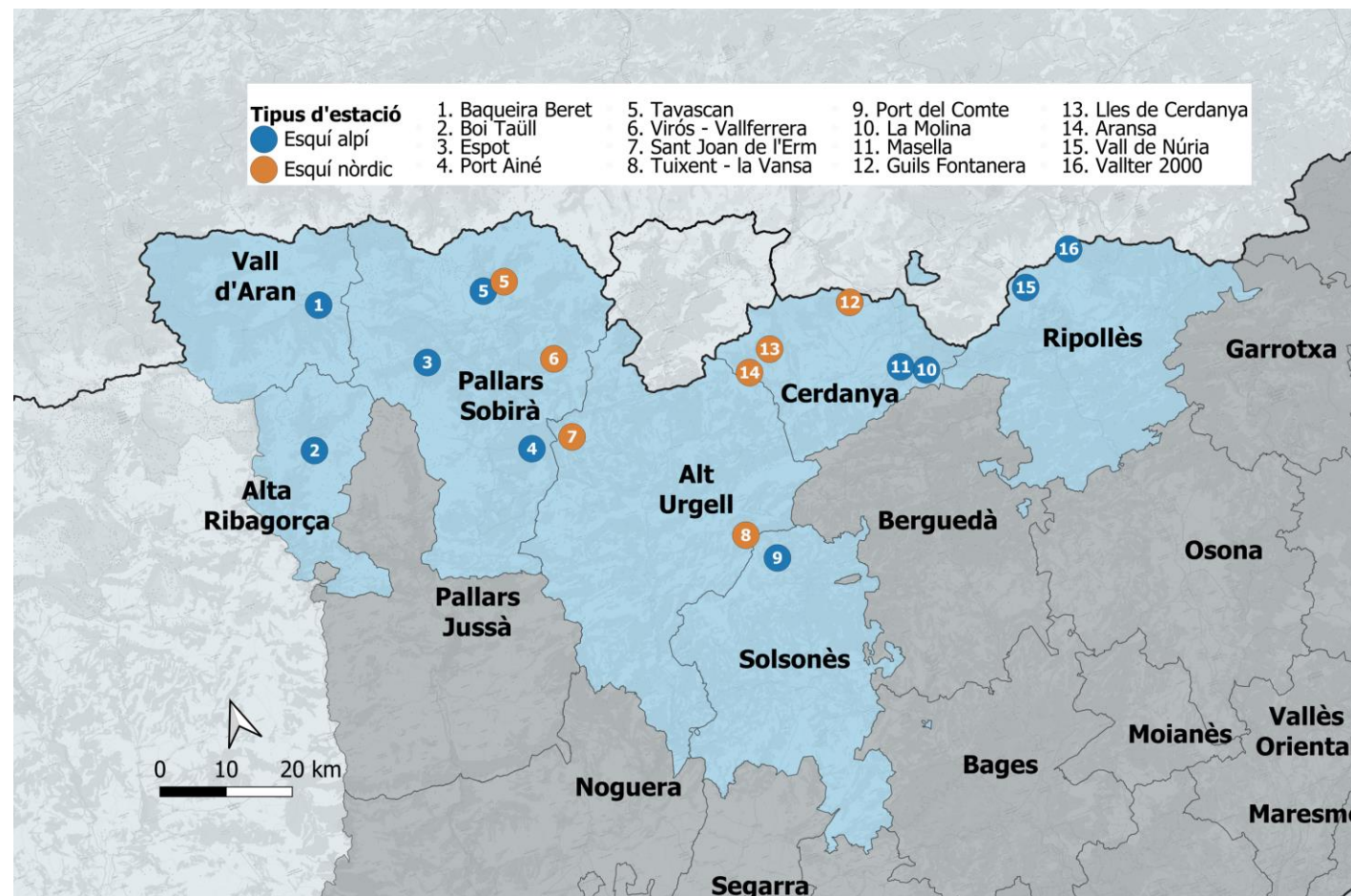
Partida de despesa	Branca d'activitat MIOC	Relacions Ingressos – VAB (2014)	Multiplicadors VAB (2011)
Hostaleria	Serveis d'allotjament, menjar i begudes	0,57	0,81
Compres	Comerç detall, exc. Vehicles motor i motocicletes	0,61	0,86
Transport	Transport terrestre: transport per canonades	0,4	0,79
Activitats esportives	Activitats esportives i recreatives	0,59	0,84
Assegurances	Assegurances i fons de pensions	0,44	0,78

Font: Elaboració pròpia a partir del MIOC (2014 i 2011).

Annex 4.2:

Fitxes d'emmarcament territorial

Comarques amb estacions de muntanya



Font: Elaboració pròpia.

Vall d'Aran

1. Emmarcament territorial

La comarca de la Vall d'Aran se situa al capdamunt de l'Eix occidental que voreja, per l'oest, la comarca de l'Alta Ribagorça.

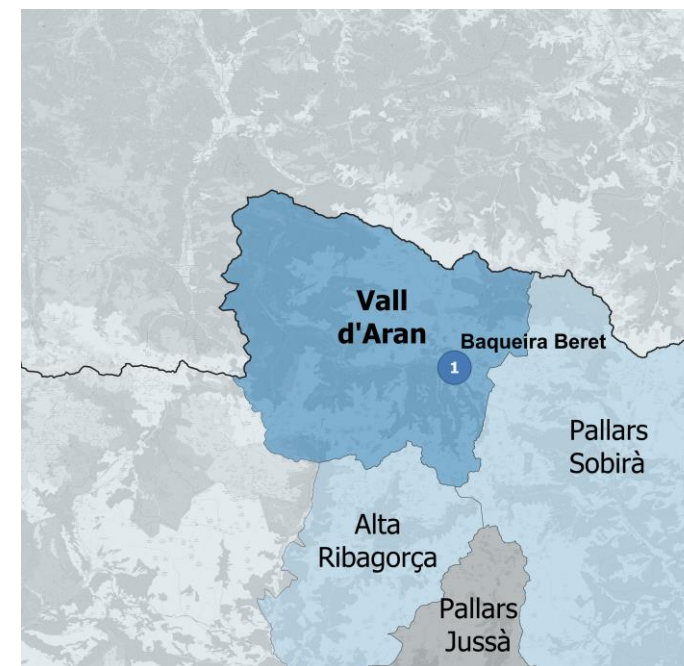
L'accés principal a la vall és a través del túnel de Vielha per l'N-230 fins a la capital de comarca, situada en un punt central del distribuïdor format per la mateixa N-230 cap a França i la C-28 cap al Pallars. Aquest eix enllaça, de forma lineal, els nou municipis del sistema urbà: Canejan, Bausen, Les, Bossòst, Arres, es Bòrdes, Vilamòs, Vielha i Naut Aran.

Només un 0,5% de la superfície de la comarca pot ser considerada com a sòl pla (amb menys d'un 20% de pendent). Tots els municipis se situen al fons de la vall del riu Garona, i ocupen una gran part del sòl planer; en conjunt, la població arriba gairebé als 10.000 habitants. El sistema urbà pot qualificar-se de molt tancat, ja que les connexions pels dos extrems de l'eix distribuïdor són força difícils: a l'est, el pas cap al Pallars Sobirà es fa a través del Port de la Bonaigua i, al nord, la connexió amb França es fa a través del pas de Pont de Rei.

El sistema urbà descrit presenta un creixement notable de la població resident, així com un elevat augment del parc residencial-turístic (segones residències).

L'estació d'esquí alpí Baqueira Beret queda situada al límit est de la comarca i constitueix -des del 1964 quan fou inaugurada- el principal punt d'atracció turística, especialment en temporada d'esquí.

La superfície total de la comarca és de 633,3 km². D'aquests, 31,1 km² (4,9%) estan compresos en els límits del domini proposats al PDEM 2006 per Baqueira Beret.



2. Dominis esquiables

Baqueira Beret

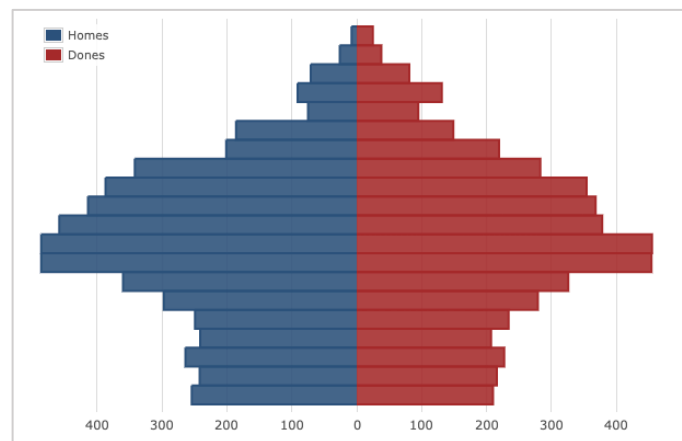
Al plànol FP01, en Annex 2.1, es representen a escala 1:60.000 el domini proposat pel Pla Director de les Estacions de Muntanya (PDEM) l'any 2006 i les àrees de protecció especial. Els remuntadors i les pistes actuals es poden consultar en Annex 5.3.

Per a més informació sobre l'estació, consultar la fitxa en Annex 1.1.

3. Teixit residencial i població

La població de la comarca és de 9.867 habitants, 5.138 homes (52,1%) i 4.729 dones (47,9%). Cal tenir en compte que la proporció de dones en el conjunt de la societat catalana és del 51%.

Població per sexe i edat quinquennal, 1 de gener de 2018



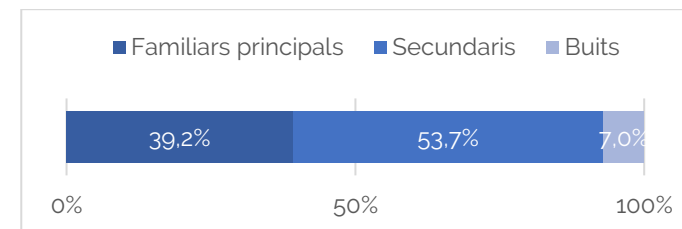
Font: Estimacions de població IDESCAT.

Si considerem el saldo resultant de les entrades de població no resident al municipi i les sortides de població resident al municipi, mesurat en mitjana anual de persones per dia (equivalència a temps complet anual o ETCA¹⁰), la població resident més l'estacional arriba als 12.471 habitants.

¹⁰ Cada dia que una persona està present en un municipi equival a 1/365 persones equivalents a temps complet anual (ETCA).

Més de la meitat dels habitatges de la Vall d'Aran (53,7% l'any 2011) corresponen a habitatges secundaris.

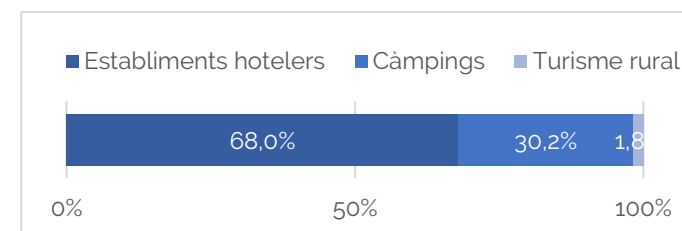
Distribució dels habitatges per tipus, 2011



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

Pel que fa a les places en allotjaments turístics, la gran majoria estan concentrades en establiments hotelers (68,0%) i molt poques corresponen a turisme rural (1,8%).

Distribució de les places d'allotjaments turístics per tipus d'establiment, 2018



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

Alta Ribagorça

1. Emmarcament territorial

La segona comarca de l'Eix occidental que disposa d'una estació de muntanya és l'Alta Ribagorça, amb capital a Pont de Suert.

La demarcació comarcal té una extensió total de 426,9 km², dels quals només un 2,9% poden ser considerats com a sòl pla (amb menys d'un 20% de pendent), on es concentra la major part de la població.

Els dos accessos principals a la comarca es produeixen des del sud, mitjançant la carretera nacional N-230 (Eix occidental) i des del sud-est, a través de la comarcal N-260 (Eix pirinenc). Ambdós eixos conflueixen al Pont de Suert, on continua en sentit sud-nord la carretera N-230, eix vertebrador del sistema, que en constitueix alhora el límit oest, i via de connexió amb la boca sud del túnel de Vielha. Des de l'N-230, 1,4 km al nord del Pont de Suert, neix en sentit nord-est la via secundària L-500 que recorre la Vall de Boí i concentra al llarg del seu recorregut els nuclis de població d'aquest àmbit.

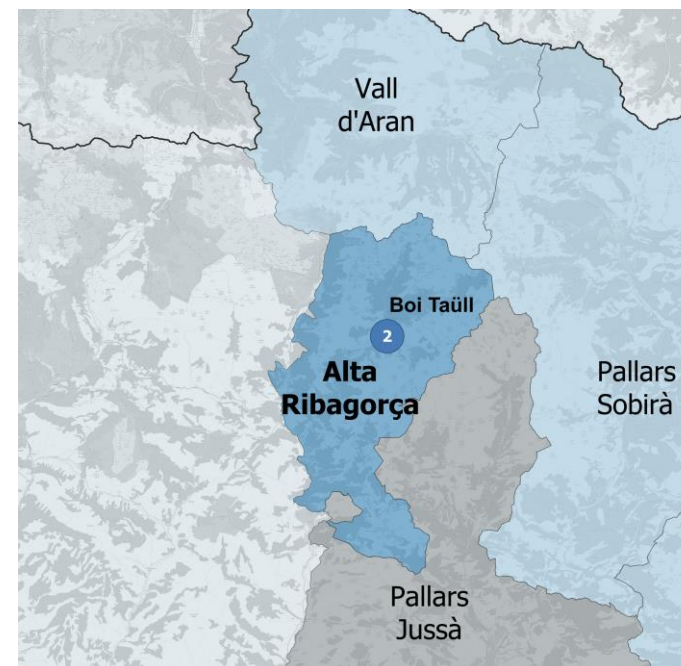
L'estació d'esquí alpí Boí Taüll constitueix un dels principals atractius turístics de l'Alta Ribagorça, juntament amb el balneari de Caldes de Boí, la ruta de l'art romànic i el Parc Natural d'Aigüestortes i Sant Maurici, que es troba ubicat parcialment en aquesta comarca.

Segons els límits proposats al PDEM 2006, el domini de Boí Taüll té una extensió de 14,9 km², el 3,5% de la superfície de la comarca.

2. Dominis esquiables

Boí Taüll

Boí-Taüll és una estació de muntanya de construcció relativament recent (obertura l'any 1990).



L'estació gaudeix de condicions excepcionals per a la pràctica de l'esquí alpí, que és actualment la modalitat que s'hi duu a terme, però també disposa d'àrees properes de gran bellesa i adients per a la pràctica de l'esquí de travessa.

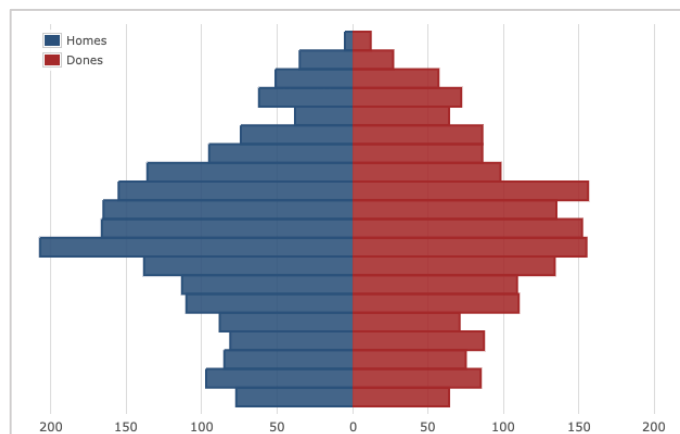
Al plànol FP02, en Annex 2.1, es representen a escala 1:45.000 el domini proposat pel Pla Director de les Estacions de Muntanya (PDEM) l'any 2006 i les àrees de protecció especial. Els remuntadors i les pistes actuals es poden consultar en Annex 5.3.

Per a més informació sobre l'estació, consultar la fitxa en Annex 1.1.

3. Teixit residencial i població

La població de la comarca és de 3.813 habitants, 1.978 homes (51,9%) i 1.835 dones (48,1%). Cal tenir en compte que la proporció de dones en el conjunt de la societat catalana és del 51%.

Població per sexe i edat quinquennal, 1 de gener de 2018

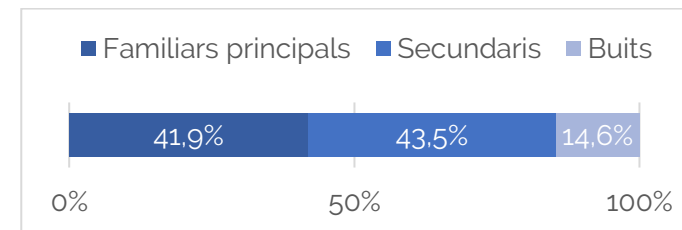


Font: Estimacions de població IDESCAT.

Si considerem el saldo resultant de les entrades de població no resident al municipi i les sortides de població resident al municipi, mesurat en mitjana anual de persones per dia (equivalència a temps complet anual o ETCA), la població resident més l'estacional arriba als 4.700 habitants.

La proporció d'habitatges secundaris de l'Alta Ribagorça (43,5%) és propera, tot i que lleugerament superior, a la dels habitatges familiars principals (43,5%).

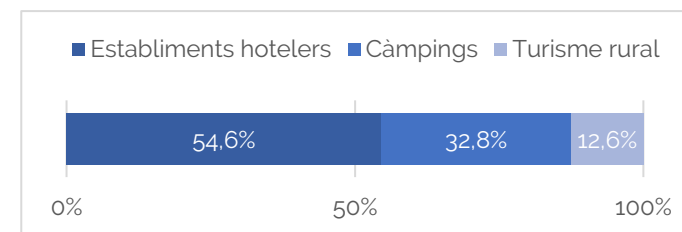
Distribució dels habitatges per tipus, 2011



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

Pel que fa a les places en allotjaments turístics, la majoria estan concentrades en establiments hotelers (54,6%).

Distribució de les places d'allotjaments turístics per tipus d'establiment, 2018



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

Pallars Sobirà

1. Emmarcament territorial

El Pallars Sobirà es troba situat a l'encreuament de l'Eix del Pallars amb l'Eix pirinenc. Sort actua com a centre d'aquesta comarca, la qual s'insereix totalment en els Pirineus axials i fa frontera amb França.

La demarcació es correspon amb la conca alta de la Noguera Pallaresa i té una gran extensió (1.377,9 km²) i una molt baixa densitat de població. Només un 1,2% de la superfície de la comarca es considera sòl pla (amb menys d'un 20% de pendent), que és on es concentra la major part de la població.

L'accés principal es produeix a través de la Pobla de Segur fins a Sort. Seguint cap al nord, s'arriba a Rialp i Llavorsí, on la carretera es bifurca, d'un costat cap a Esterrri d'Àneu i la Bonaigua, i de l'altre cap a Lladorre i Tavascan.

En aquest sistema trobem tres estacions d'alpí (Espot, Port Ainé i Tavascan) i dues de nòrdic (Virós i Tavascan, que és mixta).

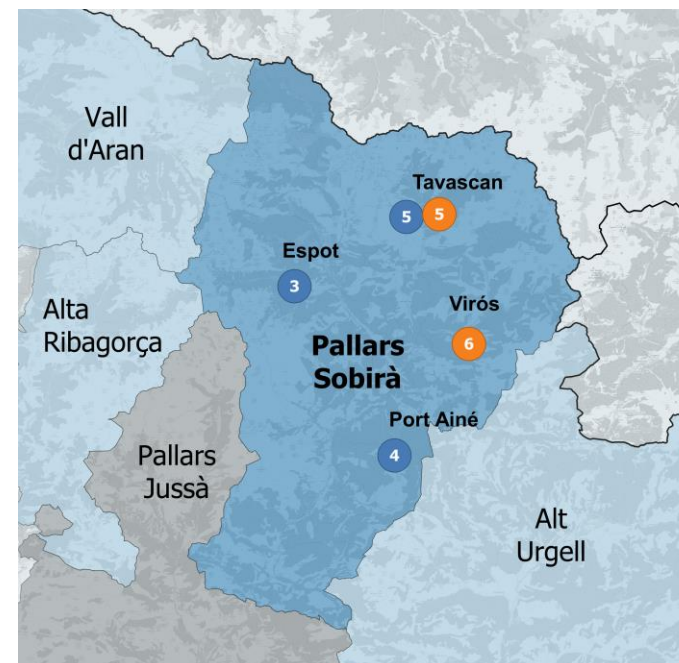
La superfície total de la comarca és de 1.377,9 km². D'aquests, segons els límits dels dominis proposats al PDEM 2006, 7,7 km² corresponen a Espot, 4,2 km² a Port Ainé, 1,1 km² a Tavascan i 15,6 km² a Virós.

En conjunt, la superfície dels dominis esquiables representa el 2,1% de la superfície de la comarca.

2. Dominis esquiables

Espot

Al plànol FP03, en Annex 2.1, es representen a escala 1:20.000 el domini proposat pel Pla Director de les Estacions de Muntanya (PDEM) l'any 2006 i les àrees de protecció especial. Els remuntadors i les pistes actuals es poden consultar en Annex 5.3.



Port Ainé

Al plànol FP04, en Annex 2.1, es representen a escala 1:40.000 el domini proposat pel PDEM l'any 2006 i les àrees de protecció especial. Els remuntadors i les pistes actuals es poden consultar en Annex 5.3.

Tavascan

És una estació de muntanya que combina l'esquí alpí, l'esquí nòrdic i altres activitats de muntanya.

Al plànol FP05, en Annex 2.1, es representen a escala 1:15.000 el domini proposat pel PDEM l'any 2006 i les àrees de protecció especial. Els remuntadors i les pistes d'esquí alpí es poden consultar en Annex 5.3. Pels circuits de nòrdic consultar l'Annex 5.5.

Virós - Vall Ferrera

Estació d'esquí nòrdic, amb un circuit de 23 km i activitats diverses d'hivern (raquetes...). Des del punt de partida s'ha de pujar en 4x4 per una pista forestal fins a la base de l'estació, en la qual hi ha un refugi.

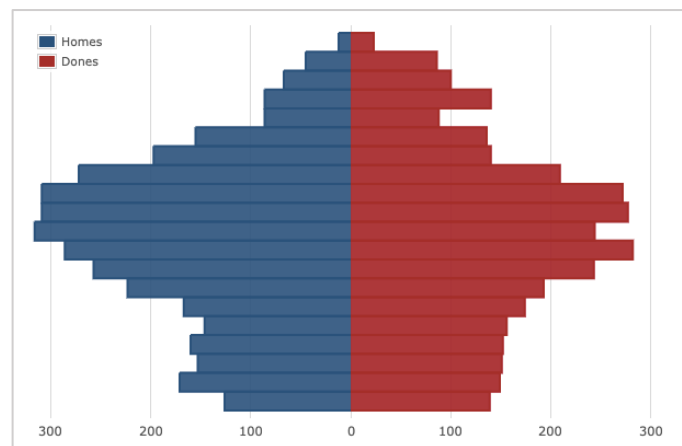
Al plànol FP06, en Annex 2.1, es representen a escala 1:25.000 el domini proposat pel Pla Director de les Estacions de Muntanya (PDEM) l'any 2006 i les àrees de protecció especial. Els circuits d'esquí nòrdic i de raquetes actuals es poden consultar en Annex 5.5.

Per a més informació sobre les estacions d'esquí alpí i d'esquí nòrdic, consultar les fitxes en els Annexes 1.1 i 1.2 respectivament.

3. Teixit residencial i població

La població de la comarca és de 6.897 habitants, 3.543 homes (51,4%) i 3.354 dones (48,6%). Cal tenir en compte que la proporció de dones en el conjunt de la societat catalana és del 51%.

Població per sexe i edat quinquennal, 1 de gener de 2018

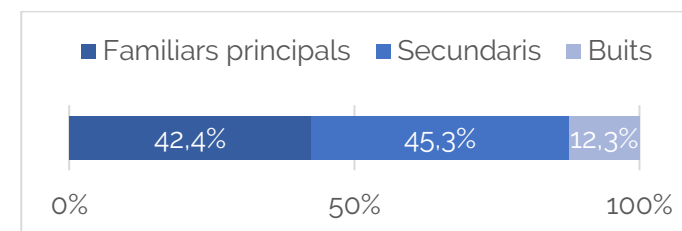


Font: Estimacions de població IDESCAT.

Si considerem el saldo resultant de les entrades de població no resident al municipi i les sortides de població resident al municipi, mesurat en mitjana anual de persones per dia (equivalència a temps complet anual o ETCA), la població resident més l'estacional arriba als 9.127 habitants.

La proporció d'habitatges secundaris (45,3%) és lleugerament superior, a la dels habitatges familiars principals (42,4%).

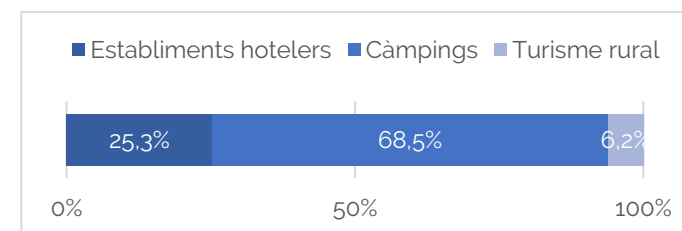
Distribució dels habitatges per tipus, 2011



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

Pel que fa a les places en allotjaments turístics, la majoria estan concentrades en càmpings (68,5%).

Distribució de les places d'allotjaments turístics per tipus d'establiment, 2018



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

Alt Urgell

1. Emmarcament territorial

L'Alt Urgell està vertebrat per l'eix que formen el Segre i la C-14. Al centre, a la plana de l'Urgellet, es troba la capital de la comarca, la Seu d'Urgell, on conflueixen el Valira i el Segre. Al nord i a l'est, la plana es tanca amb el Pirineu axial.

L'Eix pirinenc travessa l'Alt Urgell d'est a oest, des de Puigcerdà fins a Sort. L'accés des de fora es produeix per la C-14 a través d'Organyà i l'embassament d'Oliana, des de Ponts. Un altre accés a la demarcació és a través del túnel del Cadí, per l'eix del Llobregat.

El 8,7% de la superfície de la comarca es considera sòl pla (amb menys d'un 20% de pendent).

Se situen a l'Alt Urgell dues estacions de muntanya d'esquí nòrdic: Sant Joan de l'Erm, situada al NO de la Seu, i Tuixent - La Vansa, situada al SE de la comarca. No hi ha cap estació d'esquí d'alpí.

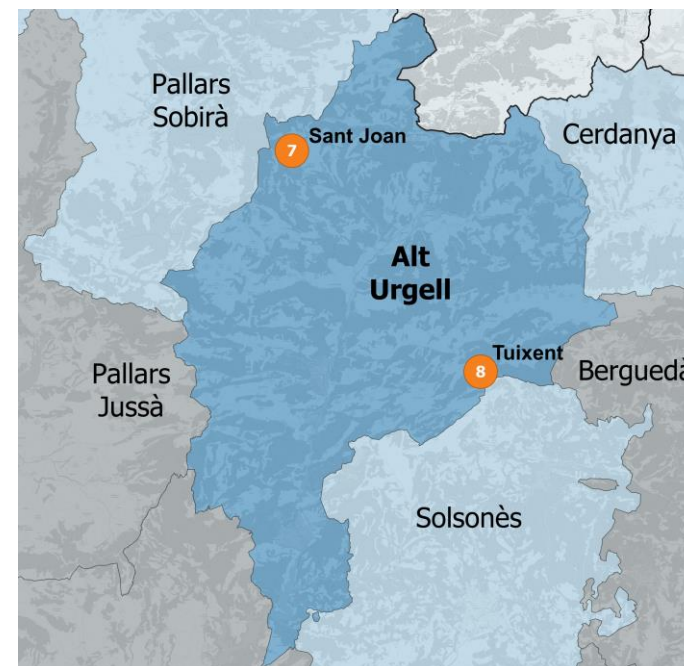
La superfície total de la comarca és de 1.447,5 km². D'aquests, segons els límits dels dominis proposats al PDEM 2006, 23,3 km² corresponen a Sant Joan de l'Erm i 11,7 km² a Tuixent - La Vansa.

En conjunt, la superfície dels dominis esquiables representa el 2,4% de la superfície de la comarca.

2. Dominis esquiables

Sant Joan de l'Erm

Al plànol FP04, en Annex 2.1, es representen a escala 1:40.000 el domini proposat pel Pla Director de les Estacions de Muntanya (PDEM) l'any 2006 i les àrees de protecció especial. Els circuits d'esquí nòrdic i de raquetes actuals es poden consultar en Annex 5.5.



Tuixent - La Vansa

L'estació està situada al sud de la Seu d'Urgell, al massís de Port del Compte, i permet accedir al Parc Nacional del Cadí-Moixeró.

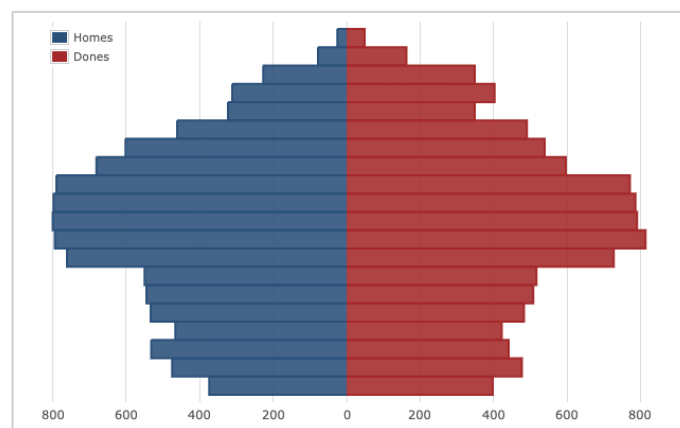
Al plànol FP07, en Annex 2.1, es representen a escala 1:50.000 el domini proposat pel PDEM l'any 2006 i les àrees de protecció especial. Els circuits d'esquí nòrdic i de raquetes actuals es poden consultar en Annex 5.5.

Per a més informació sobre les estacions d'esquí nòrdic, consultar l'Annex 1.2.

3. Teixit residencial i població

La població de la comarca és de 20.201 habitants, 10.126 homes (50,1%) i 10.075 dones (49,9%). Cal tenir en compte que la proporció de dones en el conjunt de la societat catalana és del 51%.

Població per sexe i edat quinquennal, 1 de gener de 2018

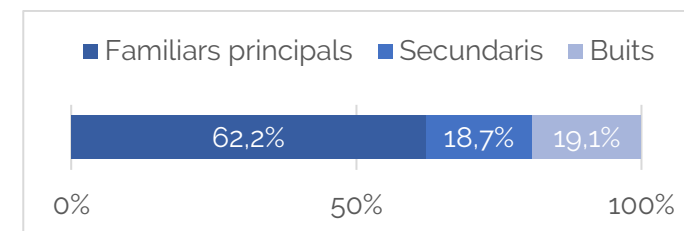


Font: Estimacions de població IDESCAT.

Si considerem el saldo resultant de les entrades de població no resident al municipi i les sortides de població resident al municipi, mesurat en mitjana anual de persones per dia (equivalència a temps complet anual o ETCA), la població resident més l'estacional arriba als 20.211 habitants.

La proporció d'habitatges secundaris a l'Alt Urgell és molt baixa en comparació amb les altres comarques analitzades (18,7%). Tanmateix, la seva proporció d'habitatges buits és bastant elevada (19,1%), fins i tot superior a la dels habitatges secundaris.

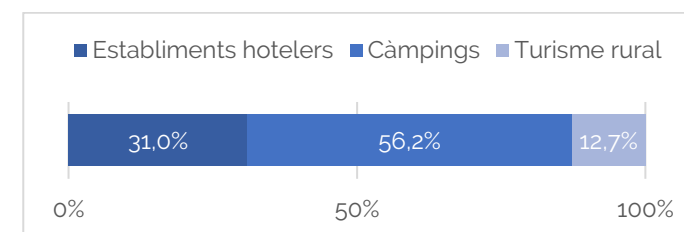
Distribució dels habitatges per tipus, 2011



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

Pel que fa a les places en allotjaments turístics, la majoria estan concentrades en càmpings (56,2%).

Distribució de les places d'allotjaments turístics per tipus d'establiment, 2018



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

Solsonès

1. Emmarcament territorial

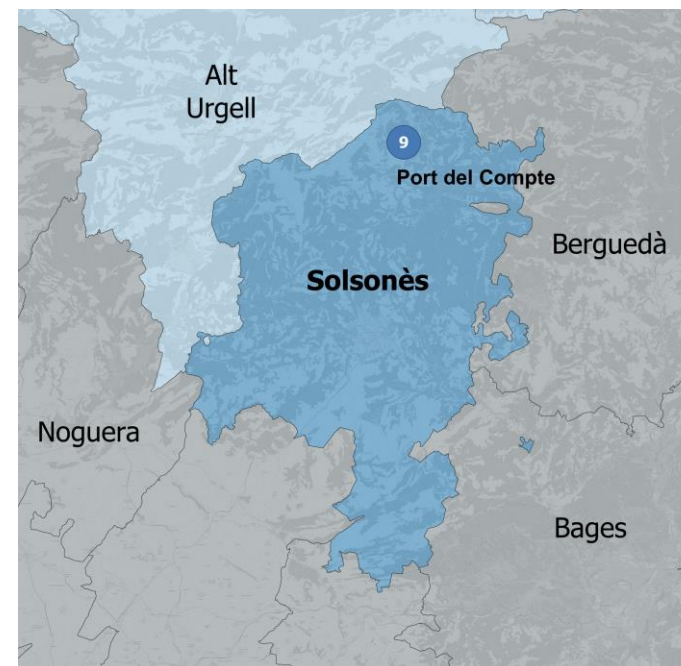
El Solsonès és la comarca més meridional l'àmbit estudi. Està situat sobre l'eix del Segre, al sud de l'Alt Urgell, i no s'inclou al Pla Territorial parcial de l'Alt Pirineu i Aran del 2006 ja que es troba fora d'aquestes demarcacions geogràfiques.

L'accés principal a la demarcació es produeix pel sud-est, a través de la carretera comarcal C-55 des de Manresa, i per l'est, mitjançant la carretera comarcal C-26 des de Berga. Ambdues carreteres conflueixen a Solsona. També des d'aquesta ciutat arrenca la carretera que, per Sant Llorenç de Morunys, condueix a l'estació de muntanya d'esquí alpí del Port del Comte, que ha estat, des de la seva inauguració l'any 1973, un dels principals pols d'atracció turística de la zona.

El Solsonès presenta una marcada polaritat respecte de Solsona, el seu municipi capçalera i motor econòmic de l'àrea analitzada i de la comarca en general.

La demarcació comarcal té una extensió total de 1.001,2 km², dels quals el 71,8% es consideren com a sòl pla (amb menys d'un 20% de pendent).

De l'extensió total de la comarca, l'1,5% (14,7 km²) estan compresos en els límits del domini proposats al PDEM 2006 per Port del Comte.



2. Dominis esquiables

Port del Comte

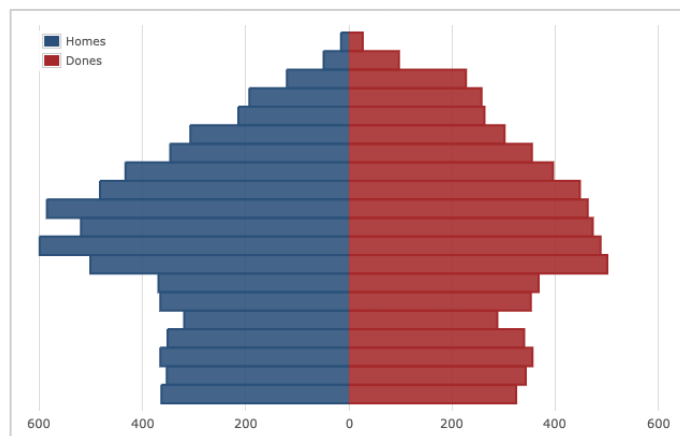
Al plànol FP07, en Annex 2.1, es representen a escala 1:50.000 el domini proposat pel Pla Director de les Estacions de Muntanya (PDEM) l'any 2006 i les àrees de protecció especial. Els remuntadors i les pistes actuals es poden consultar en Annex 5.3.

Per a més informació sobre l'estació, consultar la fitxa en Annex 1.1.

3. Teixit residencial i població

La població de la comarca és de 13.517 habitants, 6.848 homes (50,7%) i 6.669 dones (49,3%) Cal tenir en compte que la proporció de dones en el conjunt de la societat catalana és del 51%.

Població per sexe i edat quinquennal, 1 de gener de 2018

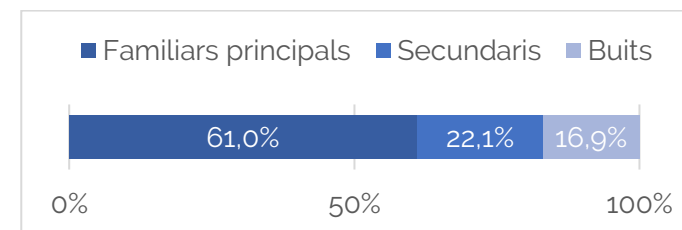


Font: Estimacions de població IDESCAT.

Si considerem el saldo resultant de les entrades de població no resident al municipi i les sortides de població resident al municipi, mesurat en mitjana anual de persones per dia (equivalència a temps complet anual o ETCA), la població resident més l'estacional arriba als 14.159 habitants.

La major part dels habitatges del Solsonès són habitatges familiars principals (61%). La proporció d'habitatges buits a la comarca és bastant elevada (16,9%).

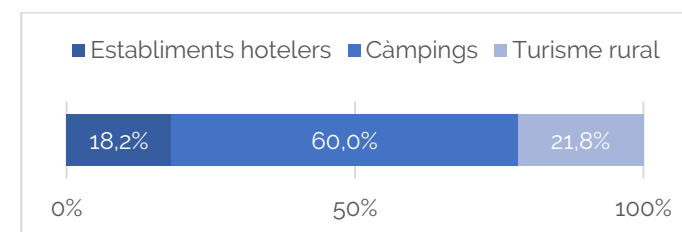
Distribució dels habitatges per tipus, 2011



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

Pel que fa a les places en allotjaments turístics, la majoria estan concentrades en càmpings (60,0%) i el pes del turisme rural és molt elevat (21,8%), fins i tot superior al dels establiments hotelers (18,2%).

Distribució de les places d'allotjaments turístics per tipus d'establiment, 2018



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

Cerdanya

1. Emmarcament territorial

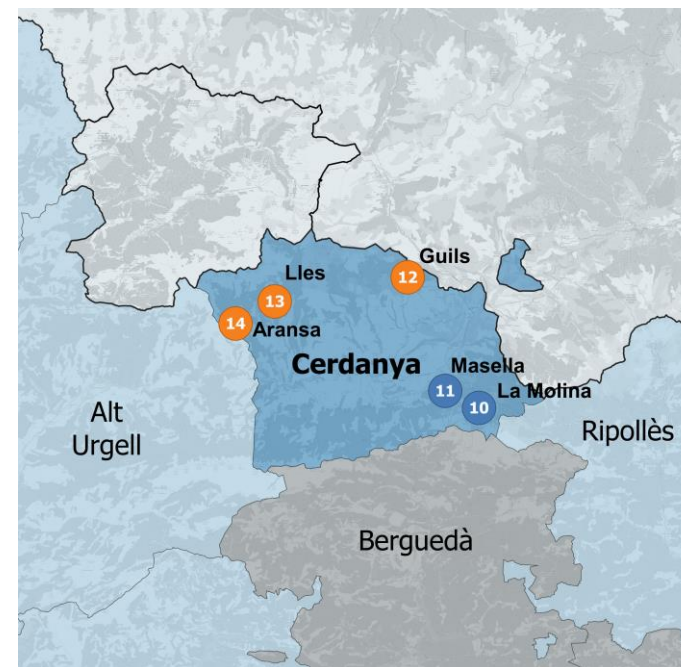
La Cerdanya, juntament amb el Berguedà, se situa a l'eix del Llobregat i és un dels sistemes d'assentaments urbans de l'Alt Pirineu que defineix el Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran.

Geogràficament, la comarca queda definida per una gran plana, corresponent a la conca alta del riu Segre, envoltada de muntanyes de la serralada pirinenca. Un 23,9% de l'extensió de la comarca es considera sòl pla (amb menys d'un 20% de pendent).

L'accés principal a la comarca es produeix des del sud, pel túnel del Cadí, amb la carretera E-9 (Eix del Llobregat). Passat el túnel, la xarxa viària es bifurca en el seu encreuament amb l'Eix pirinenc, que segueix en direcció oest cap a Bellver de Cerdanya i la Seu d'Urgell i, en direcció est, cap a Puigcerdà.

Puigcerdà s'ha desenvolupat com a ciutat principal de tota la comarca, gràcies a la seva posició estratègica en el pas cap a França. Constitueix un nucli de població amb un fort impuls econòmic, on han conviscut tradicionalment de forma força encertada la població resident amb la segona residència de qualitat.

La Cerdanya és un sistema fortament consolidat, que gaudeix d'una àmplia tradició turística, tant pel que fa a turisme de vacances de segona residència establert a la plana ceretana pels seus atractius paisatgístics, com a turisme puntual, principalment en temporada d'esquí, lligat a les estacions de muntanya de la zona: Masella i la Molina d'esquí alpi, i Guils Fontanera, Lles i Aransa d'esquí nòrdic. El conjunt ofereix altres atractius fortament consolidats, entre ells el golf, l'equitació, activitats aèries a l'aeròdrom de la Cerdanya, etc.



La superfície total de la comarca és de 546,7 km². D'aquests, segons els límits dels dominis proposats al PDEM 2006, 19 km² corresponen a la Molina-Masella, 2,1 km² a Guils, i 9,3 km² a Aransa-Lles.

En conjunt, la superfície dels dominis esquiables representa el 5,6% de la superfície de la comarca.

2. Dominis esquiables

La Molina

La Molina és una estació d'esquí alpí inaugurada l'any 1943. És, juntament amb Vall de Núria, una de les més antigues de Catalunya.

L'estació disposa de tres accessos per carretera: des de Barcelona, pel túnel del Cadí; des de Masella; i també des de Barcelona, per Vic i la collada de Toses. Compta, a més, d'una via d'accés per ferrocarril.

Al plànol FP08, en Annex 2.1, es representen a escala 1:30.000 el domini proposat pel Pla Director de les Estacions de Muntanya (PDEM) l'any 2006 i les àrees de protecció especial. Els remuntadors i les pistes actuals es poden consultar en Annex 5.3.

Masella

És una estació d'esquí alpí inaugurada l'any 1967. L'estació té actualment un triple accés: des del túnel del Cadí, des de la Molina, i des de l'estació Urtx-Alp, en què els terrenys de l'estació pertanyen a quatre municipis de la zona (Alp, Das, Urús i Bagà).

Al plànol FP08, en Annex 2.1, es representen a escala 1:30.000 el domini proposat pel PDEM l'any 2006 i les àrees de protecció especial. Els remuntadors i les pistes actuals es poden consultar en Annex 5.3.

Guils Fontanera

Guils Fontanera és una estació d'esquí nòrdic situada al nord-oest de Guils de Cerdanya.

Al plànol FP09, en Annex 2.1, es representen a escala 1:30.000 el domini proposat pel PDEM l'any 2006 i les àrees de protecció especial. Els circuits d'esquí nòrdic i de raquetes actuals es poden consultar en Annex 5.5.

Lles de Cerdanya i Aransa

El Pla Director de les Estacions de Muntanya (2006) proposava la fusió d'aquestes dues estacions d'esquí nòrdic. Tot i que a dia d'avui, any 2019, segueixen essent dues entitats independents, existeix una pista que les connecta.

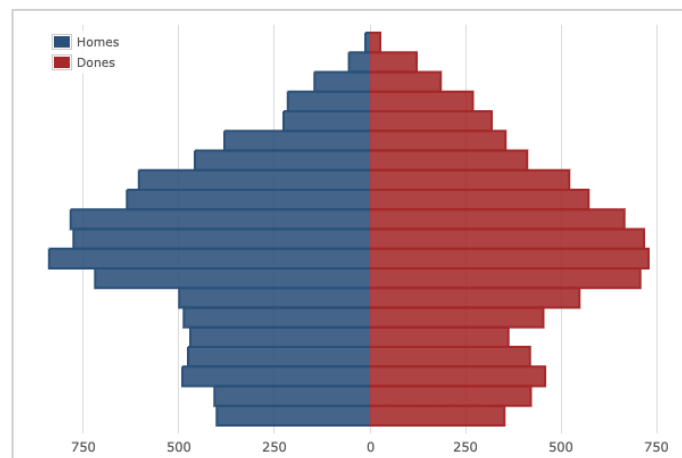
Al plànol FP10, en Annex 2.1, es representen a escala 1:40.000 el domini proposat pel PDEM l'any 2006 i les àrees de protecció especial. Els circuits d'esquí nòrdic i de raquetes actuals d'ambdues estacions es poden consultar, sense agregar, en Annex 5.5.

Per a més informació sobre les estacions d'esquí alpí i d'esquí nòrdic, consultar les fitxes corresponents en els Annexes 1.1 i 1.2 respectivament.

3. Teixit residencial i població

La població de la comarca és de 17.695 habitants, 9.082 homes (51,3%) i 8.613 dones (48,7%). Cal tenir en compte que la proporció de dones en el conjunt de la societat catalana és del 51%.

Població per sexe i edat quinquennal, 1 de gener de 2018

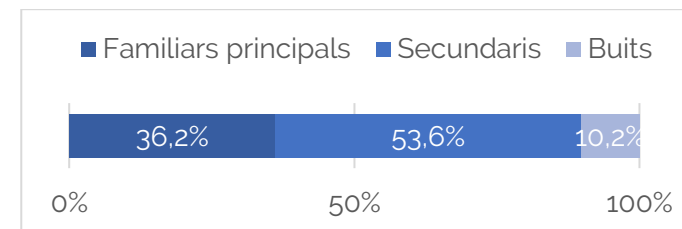


Font: Estimacions de població IDESCAT.

Si considerem el saldo resultant de les entrades de població no resident al municipi i les sortides de població resident al municipi, mesurat en mitjana anual de persones per dia (equivalència a temps complet anual o ETCA), la població resident més l'estacional arriba als 21.613 habitants.

Més de la meitat dels habitatges de la Cerdanya (53,6%) corresponen a habitatges secundaris.

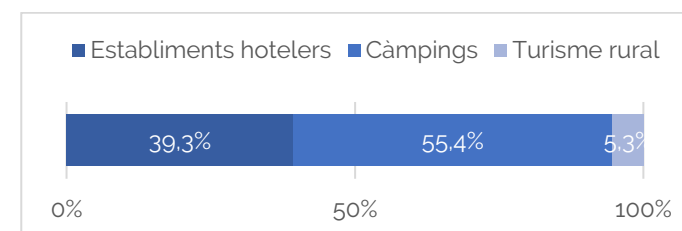
Distribució dels habitatges per tipus, 2011



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

Pel que fa a les places en allotjaments turístics, la majoria estan concentrades en càmpings (55,4%).

Distribució de les places d'allotjaments turístics per tipus d'establiment, 2018



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

Ripollès

1. Emmarcament territorial

El Ripollès és la comarca més oriental de l'àmbit d'estudi. Està situat sobre l'eix del Ripollès, i no estava inclòs al Pla Territorial parcial de l'Alt Pirineu i l'Aran del 2006 donat que es troba fora d'aquestes demarcacions geogràfiques.

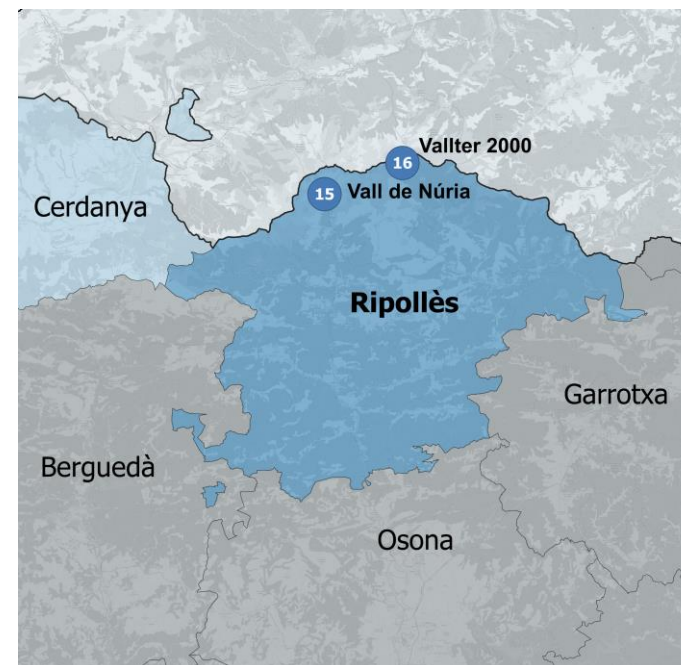
L'accés principal a la demarcació es produeix des del sud, a través de la carretera C-17 que, en arribar a Ripoll, conflueix amb l'Eix pirinenc. D'aquest punt neixen els dos eixos vertebradors del sistema: en sentit nord, l'N-152 (Eix pirinenc) fins a Ribes de Freser, nucli capçalera de l'estació de Vall de Núria, i en sentit nord-est la C-20 fins a Camprodon, capçalera de Vallter 2000.

Més enllà de Ripoll, la capital, la comarca presenta una marcada bipolaritat, amb dues poblacions -Ribes de Freser i Camprodon- que constitueixen els nuclis capçalera i motors econòmics de les valls que acullen les dues estacions de muntanya.

El Ripollès allotja les dues estacions de muntanya d'esquí alpí més orientals dels Pirineus catalans: Vallter 2000 i Vall de Núria. Aquesta última és, a més, una de les més antigues de Catalunya (any 1947).

Els atractius turístics de la comarca, a banda dels generats per les dues estacions de muntanya, responen als característics de les comarques de muntanya de Catalunya: art romànic i destí d'estiu, en aquest cas afavorits per la relativa proximitat i adequada connexió amb els grans nuclis de població, en especial Barcelona i Girona.

La superfície total de la comarca és de 956,6 km². D'aquests, segons els límits dels dominis proposats al PDEM 2006, 3,5 km² corresponen a Vallter 2000 i 1,1 km² a Vall de Núria. En conjunt, la superfície dels dominis esquiabls només representa el 0,5% de la superfície total. D'altra banda, només l'1,9% de la superfície de la comarca correspon a sòl pla (amb menys d'un 20% de pendent).



2. Dominis esquiabls

Vall de Núria

Vall de Núria és una estació de muntanya d'esquí alpí que, tot i que constitueix una de les primeres ofertes d'esquí alpí de Catalunya, es troba molt allunyada de les característiques més habituals dels dominis esquiabls d'aquesta modalitat.

Al plànol FP11, en Annex 2.1, es representen a escala 1:30.000 el domini proposat pel Pla Director de les Estacions de Muntanya (PDEM) l'any 2006 i les àrees de protecció especial. Els remuntadors i les pistes actuals es poden consultar en Annex 5.3.

Vallter 2000

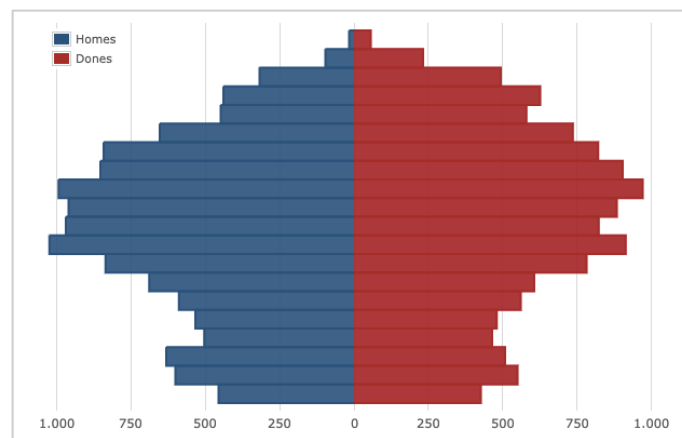
Al plànol FP11, en Annex 2.1, es representen a escala 1:30.000 el domini proposat pel Pla Director de les Estacions de Muntanya (PDEM) l'any 2006 i les àrees de protecció especial. Els remuntadors i les pistes actuals es poden consultar en Annex 5.3.

Per a més informació sobre les estacions d'esquí alpí, consultar l'Annex 1.1.

3. Teixit residencial i població

La població de la comarca és de 24.874 habitants, 12.454 homes (50,1%) i 12.420 dones (49,9%). Cal tenir en compte que la proporció de dones en el conjunt de la societat catalana és del 51%.

Població per sexe i edat quinquennal, 1 de gener de 2018

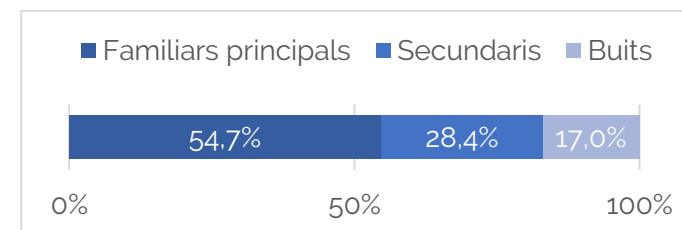


Font: Estimacions de població IDESCAT.

Si considerem el saldo resultant de les entrades de població no resident al municipi i les sortides de població resident al municipi, mesurat en mitjana anual de persones per dia (equivalència a temps complet anual o ETCA), la població resident més l'estacional arriba als 27.229 habitants.

Més de la meitat dels habitatges del Ripollès (54,7%) corresponen a habitatges familiars principals i el pes dels habitatges buits és bastant elevat (17,0%).

Distribució dels habitatges per tipus, 2011



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT.

Pel que fa a les places en allotjaments turístics, la majoria estan concentrades en càmpings (58,5%).

Distribució de les places d'allotjaments turístics per tipus d'establiment, 2018

